

Tvrdošovský SPRAVODAJ

MAGAZÍN OBCE TVRDOŠOVCE

Ročník XV. | číslo 1. | apríl 2012 | Cena: 1,20 €

*Všetkým našim čitateľom
prajeme príjemné prežitie
veľkonočných sviatkov!*

VÁŽENÍ TVRDOŠOVČANIA, MILÍ ČITATELIA!

Po uplynutí štvrtého roku sme tu opäť s novým vydaním Tvrdošovského spravodaja. Ešte predtým, ako si zalistujete v novinách, dovoľte nám informovať Vás o niektorých zmenách v časopise. Prvé číslo novin našej obce, Tvrdošovský spravodaj vyšiel v júni roku 1998. Noviny vychádzali najprv v čierno-bielej podobe, neskôr boli farebné, ich cena sa pohybovala od 10 do 15 Sk. Cena 0,5 € bola platná do konca roka 2011, teraz sme boli nútení upraviť cenu novin na 1,2 €. Je potrebné vedieť, že náklady na grafickú prípravu a tlač novin sú približne na úrovni 2,7 €. Ako novinku ponúkame možnosť predplatiť si noviny na 1 rok za zvýhodnenú cenu 3 €. Záujemcovia sa môžu prihlásiť v štúdiu káblovej televízie.

Prečo je výhodné si predplatiť noviny? Lebo môžete sledovať dianie v obci, budete informovaný, môžete si krátiť čas čítaním o súčasnosti a histórii obce, o každodenných starostiach a radoch.

V tomto čísle nájdete informácie o nových všeobecne záväzných nariadeniach obce, o práci obecnej polície, o kultúrnych podujatiach, o práci komisie zriadenej pri OZ. Zoznámte sa aj so spoločensky prospešnými organizáciami. Vyhradili sme priestor aj pre zábavu, nájdete tu osemsmernú, veľkonočné recepty a tiež hlavolamy pre deti. Ani tentokrát nechýba poradenstvo v oblasti zdravia.

Veríme, že aj jarné číslo Tvrdošovského spravodaja Vás osloví a každý v ňom nájde zaujímavé články. Privítame Vaše príspevky, podnety a námety na články, ktoré nám prosím zasielajte v dostatočnom predstihu

S úctou

redakcia novin

K radu ďalších vinšovníkov
aj ja podľa dobrých zvykov
pripojiť sa chcem
- keď nie inšie -
aspoň skromné vinše:
Pekné sviatky, dobrú zľadu,
ženám čerstvú, sviežu vodu,
mužom tiež nech sladko je, nech
si prídu na svoje.

Z OBSAHU

- [5. strana] Obecný úrad informuje
- [6. strana] Obecná polícia
- [8. strana] Kultúra
- [10. strana] Vzdelávanie
- [12. strana] Rok vo Viedni
- [14. strana] Štúdium vo Francúzsku
- [17. strana] Osteoporóza
- [18. strana] Veľkonočné sviatky
- [20. strana] Fašiangy
- [22. strana] Šport
- [23. strana] Sviatky

OZNAM

Oznamujeme podnikateľom,
že ponúkame možnosť
osloviť zákazníkov
a spropagovať Vaše výrobky
a služby na stránkach
Tvrdošovského spravodaja.
Informácie Vám
radi poskytneme
na Obecnom úrade, alebo
na tel. č. 035/6492202.

TVRDOŠOVSKÝ SPRAVODAJ / TARDOSKEDDI HÍRMONDÓ

Vydavateľ/Kiadó: Obec Tvrdošovce – Tardoskedi község. Adresa/Cím: Obecný úrad – Községi Hivatal, Novozámocká cesta 56, 941 10 Tvrdošovce. Evidenčné číslo/Nyilvántartási szám: EV 3871/09 – Ministerstvo kultúry SR. Registrácia/Bejegyzés: 238/98 OŠaK Nové Zámky. Redakcia: Lívia Borbélyová, PaedDr. Judita Juhászová, PaedDr. Iveta Mészárosová, Mgr. Csilla Rybárová, PaedDr. Tóth Szilvia, Mgr. Judita Veresová. Foto: Imrich Mészáros a František Tóth. Grafika a tlač/Tördelés és nyomtatás: KORUND desktop, spol. s r. o., Považská 18, 940 67 Nové Zámky. Počet výtlačkov/Példányszám: 600. Redakcia si vyhradzuje právo zmien a redakčných úprav publikovaných príspevkov. Obsah publikovaných príspevkov sa nemusi stotožňovať s názormi redakcie. A szerkesztőség fenntartja a kéziratok lerövidítésének és módosításának jogát. A közölt cikkek tartalmáért a szerkesztőség nem vállalja a felelősséget.

MLADOMANŽELIA

Zoltán Ludas a Agneša Szárazová	17. 12. 2011
Peter Pokorný a Ing. Katarína Zahradková	14. 1. 2012
Tibor Kosziba a Zsuzsanna Istenes	21. 1. 2012
Tomáš Kovács a Mgr. Kristína Švončinárová	5. 2. 2012
Attila Vida a Martina Szolárová	3. 3. 2012

OPUSTILI NÁS

Štefan Bogdány (1930)	7. 12. 2011
Margita Figurová, rod. Adamiková (1931)	10. 12. 2011
Mária Szipinová, rod. Mészárosová (1923)	17. 12. 2011
Anton Varga (1948)	29. 12. 2011
Éma Bugyiková, rod. Póšová (1919)	6. 1. 2012
Margita Tóthová, rod. Šurmanová (1914)	8. 1. 2012
Mária Széplakióvá, rod. Éliašová (1919)	8. 1. 2012
Mária Csandová, rod. Bugyiková (1943)	28. 1. 2012
Karol Batyka (1923)	3. 2. 2012
Terézia Mojzesová, rod. Ludasová (1936)	18. 2. 2012
Vilma Godárová, rod. Zahradková (1919)	20. 2. 2012
Helena Micsekóvá, rod. Kollárová (1934)	29. 2. 2012
Anna Baranovičová, rod. Vanyová (1951)	12. 3. 2012
Vincent Brat (1940)	13. 3. 2012
Irena Labai, rod. Vanya (1946)	16. 3. 2012
Dezider Képesi (1927)	24. 3. 2012

NOVORODENCI

Martin Michač	24. 12. 2011
Viktória Lantos	28. 12. 2011
Kristína Bírociová	20. 1. 2012
Ondrej Alex Jozefik	10. 2. 2012
Miroslav Balogh	13. 2. 2012

JUBILANTI

- 70 Január:** Birkusová Mária, Brenkus Ladislav, Mészáros Anton, Tóth Róbert, Tóth Štefan
- Február:** Bugyiková Mária, Vanya František, Borbélyová Zuzana, Sós Ján, Kele Lajos
- Marec:** Koszibová Mária, Csányiová Mária, Žilinský Jozef
- 75 Január:** Szabová Marcela, Vajda Jozef, Majorová Marcela, Balkó Alexander, Ing. Fekete László, Munka Josef
- Február:** Tóthová Terézia, Borbély Anton, Vidová Valéria, Brenkusová Vilma
- Marec:** Zinnová Helena, Brenkusová Irena, Árendášová Barbora
- 80 Január:** Ballová Marcela, Kopaszová Magdaléna, Tóth František, Vanyaová Magdaléna
- Marec:** Mészáros Jozef, Majorová Julianna, Szabová Valéria
- 85 Január:** Vida František, Čapuchová Anna
- Február:** Vaňová Emma
- Marec:** Zelenková Alžbeta
- 90 Január:** Mészárosová Mária
- Marec:** Maršovská Alžbeta

STAROSTU

Pán starosta, keď som Vás poprosila o tento rozhovor, požiadali ste ma, aby sme sa rozprávali o zaujímavejších témach, ale aby sa dotýkali života obce. Na čo ste mysleli?

Myslím si, že čitateľov Tvrdošovského spravodaja, divákov Carisma TV, ale aj mnohých obyvateľov, (ktorí sa nehanbia vyjadriť svoj názor a popri tom sa neskrývajú za anonymitu), pravidelne informujem o živote a dianiach v našej obci. Nikdy nebol natoľko transparentný náš úrad, samospráva. Túto „otvorenosť“ zabezpečuje aj vláda, každý môže slobodne nazrieť do riadenia obce. Nie je s tým žiadny problém (práve naopak), množstvo informácií spracúvajú obyvatelia podľa vlastného uváženia, čo nie je isté, že odzrkadľuje skutočnosť. Preto som rád, keď ma obyvatelia aj osobne vyhľadávajú nielen so svojimi problémami, ale aj návrhmi, riešeniami. Pre mňa má kritika – nech je pozitívna či negatívna – budujúci charakter a stojí za zamyslenie.

Pre každého je zrejmé, že pozícia starostu nie je len osemhodinovým pracovným pomerom. Čo si o tom myslíte?

Ešte pred samotnými voľbami som samozrejme zvážil všetky pre aj proti. Ten, kto sa na takúto verejnú funkciu odhodlá, musí byť zrejmé, že jeho každodenný život bude pod lupou. Pre mňa to neznamená problém, vždy som žil pre rodinu, pre prácu, ako starosta Tvrdošoviec žijem pre obec. Preto ma nezaťažuje práca nad rámec pracovného dňa ako ani to, keď v práci pokračujem aj do-

ma. Niekedy sme doma ako kancelária. Manželka spravuje školské veci, projekty, a ja obecné. Mnohokrát si nedáme vydýchnuť ani cez víkend, keďže obec udržiava priateľské vzťahy s inými samosprávami, preto veľa-

Slávnostné odovzdanie revitalizácie centra obce

krát uskutočňujem návštevu aj do týchto priateľských obcí. Rád vyhoviem pozvaniu, hlavne vtedy, ak ma pozýva miestny spolok, skupina či inštitúcia.

Vráťme sa ale ku každodenným záležitostiam obce. Aj v zimnom období prebiehali práce na úrovni obce. Akého charakteru boli?

Je to tak. Zamestnanci Podniku verejnoprospešných služieb (PVS) obnovili suterén Obecného úradu. Treba vedieť, že je to už zhruba 20 rokov čo boli vykonané posledné údržby, preto si myslím, že bolo na čase ich dať do poriadku. Po omietnutí stien nasledovalo vymalovanie, paralelne s tým sme vymenili pívničné okná. Tieto priestory budú využité ako archivačné a skladové priestory. Stavebné práce boli ukončené pred nedávnom aj v športovom areáli. Vďaka podnikateľom z na-

šej obce sa nám podarilo z minimálnych finančných prostriedkov vyfinancovať túto akciu. Na začiatku sezóny bude na športovcov a priaznivcov športu čakať nová šatňa, rozhodcovská miestnosť, sprchovací kút

a sociálne zariadenie. Obecný dom bol tiež odovzdaný do užívania, ale pívničné priestory zostali v nedokončenom stave. Zamestnanci PVS v tomto prípade tiež vykonali úpravy a nerealizo-

Vo februári bolo odovzdané centrum obce. Akými zmenami prešlo, resp. môžeme ho považovať za ukončené?

V súvislosti s revitalizáciou centra obce je dôležité rozdeliť projekt na dve časti, a to na stavebnú časť a na finančnú časť. Počas prác sme z projektu financovali rekonštrukciu autobusovej zastávky, výstavby „ostrovčekov“ okolo centra, výsadbu kvetinových záhonov a rastlín, inštaláciu svietidiel okolo kostola a v areáli kostola. Obec hradila z vlastných prostriedkov frézovanie asfaltu, kým polozenie novej asfaltovej vrstvy bolo súčasťou projektu. Realizácia stavebných prác bola financovaná z projektu, ale aj z vlastných zdrojov obce. Fyzické osoby (obyvatelia) ani podnikatelia do projektu finančne ani žiadnym iným spôsobom neprispeli. Stavebné práce sú dokončené, preto bolo dňa 9. februára 2012 za účasti Ministra pôdohospodárstva rozvoja

Prístavba a rekonštrukcia priestorov pri tribúne na športovom ihrisku

vané práce dokončili. Vďaka tomu budeme mať k dispozícii ďalšie miestnosti, ktoré môžeme využiť či na naše účely, alebo pre účely našich organizácií a spolkov.

vidieka SR Zsolta Simona, predsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja Milana Belicu, ako aj iných pozvaných hostí centrum odovzdané obyvateľom do užívania. S prihliadnutím

na zložitost prípadu (už som v predchádzajúcich prípadoch spomínal, že hlavný dodávateľ – spoločnosť ELTOS, s.r.o. sa dostala do finančných problémov, čo zťažuje administratívnu časť projektu. Vyplatenie faktúr je ešte v procese vybavovania. Pre porovnanie, v tých obciach, kde je spomínaná spoločnosť hlavným dodávateľom, zápasia s podobnými problémami, nehovoriac o tom, že presné usmernenie na takéto prípady nie je, problémy si musíme riešiť sami. Podstatá je, že centrum je dokončené a bolo odovzdané do užívania našim obyvateľom.

Kolko projektov a akého charakteru podala samospráva v uplynulom období?

V uplynulom období obec podala 14 projektov. Žiadosti sú rôzne, dotýkajú sa kultúrnej oblasti, bezpečnostného systému obce, ochrany životného prostredia a protipovodňových aktivít, športu ale aj podpory našich organizácií a spolkov. Žiadosti boli podané na príslušné ministerstvá a úrady, t.j. nie v každom prípade ide o podporu z prostriedkov EÚ. Rád by som vyzdvihol, že k týmto projektom je potrebné zo strany obce zabezpečiť spoluúčasť vo výške 5 – 30 %. Preto sa pri podávaní žiadostí musíme rozhodovať cielene a vedome, veď finančné krytie dotácií prijatých predchádzajúcim vedením nám do dnešného dňa robia starosti. Na jeseň 2011 sme podali jeden väčší projekt – na nadstavbu a rekonštrukciu Domu služieb. Výsledok posúdenia žiadosti očakávame na neskorú jar tohoto roku. Začiatkom februára sme na Environmentálny fond podali žiadosť na zakúpenie dvoch vysokovýkonných čerpadiel. Týmto čerpadlami budeme vedieť zabez-

pečiť v prípade zvýšenej hladiny vôd ich odčerpanie z ohrozených lokalít, ako aj prečerpanie vôd z Jatovského kanála do Taranského potoka (príčina problému v roku 2010). Ďalej sme podali žiadosť o dotácie na oslavy XIV. Dní sv.Štefana, posudzovanie tejto žiadosti ešte prebieha. Čakáme aj na vypísanie ďalších výziev, myslím tu na program tzv. MAS (Miestna akčná skupina) Cergát – Váh, ktorý budeme realizovať spoločne

s obcami Palárikovo a Jatov. Spoločným cieľom je rozvoj našich obcí, ich skrášľovanie a zachovanie ich kultúr. Popri spomínaných projektoch sa naši obyvatelia zapojili do programu na prídel múky a cestovín. V uplynulom roku si mohli naši obyvatelia na základe vopred stanovených kritérií podať žiadosť o prídel múky a cestovín (rozhodujúcim faktorom bola výška priznaného dôchodku). Oprávnení žiadatelia si prídel mohli

osobne prevziať. Nie každý si však mohol uplatniť túto možnosť. Napriek tomu som rád, že naši obyvatelia sa k týmto komoditám dostali, pretože sú ešte stále obce, ktorým sa doteraz nepodarilo zabezpečiť ich distribúciu pre odkázaných.

Záverom mi dovoľte, aby som každému čitateľovi a obyvateľovi našej obce poprial príjemné prežitie veľkonočných sviatkov.

Ďakujem.

STAROSTA OBCE TVRDOŠOVCE VYHLASUJE 2. ROČNÍK SÚŤAŽE

„SÚŤAŽ O NAJKRAJŠÍ DVOR A PREDZÁHRADKU TVRDOŠOVIEC“

ktorá bude prebiehať v období od 1.7. do 15.8.2012.

Prostredie okolo obytných domov, rodinných domov bude posudzovať nezávislá komisia. Do súťaže sa môže prihlásiť každý zaslaním 2-3 výstižných fotografií dvora, resp. predzáhradky s označením mena, priezviska a adresy na:

Obecný úrad
Novozámocká 56
941 10 Tvrdošovce

Na obálku prosíme uviesť „Súťaž“.

Vaše príspevky môžete zasielať aj e-mailom na: starosta@tvrdosovce.sk

V predmete prosíme uviesť „Súťaž“.

Uzávierka prihlášok bude dňa 15.8.2012.

Tri najkrajšie úpravy dvora resp. predzáhradky odmení starosta obce a víťazom budú odovzdané tabule, ktoré bude možné umiestniť na dome ako pamiatku z umiestnenia. Vyhodnotenie súťaže sa uskutoční dňa 24.8.2012 na Slávnostnom zasadnutí obecného zastupiteľstva pri príležitosti XIV. Dní svätého Štefana.

Podmienkou účasti v súťaži je zároveň súhlas účastníka s použitím fotografií na prezentačné účely Obce Tvrdošovce.

Tešíme sa na Vaše príspevky.

OBEČNÝ ÚRAD INFORMUJE

V posledných mesiacoch sa zmenilo niekoľko všeobecne záväzných nariadení obce. Vybrali sme niekoľko zmien, ktoré sa Vás môžu dotýkať.

VZN č. 2/2011 Spoločné stravovanie je zabezpečené občanom s trvalým pobytom v obci, ktorí: sú poberateľmi starobného dôchodku, alebo pre svoj nepriaznivý zdravotný stav sú odkazaní na spoločné stravovanie, a občanom, ktorí sú sociálne odkazaní na spoločné stravovanie. Cena stravy je 2,35 €, pre občanov ktorých príjem nepresahuje výšku 213,02 € je cena znížená na 1,56 €. Obedáre a donášku stravy zabezpečuje Reštaurácia Kelly.

VZN č. 4/2011 o dani z nehnuteľnosti na území obce Tvrdošovce

Sadzba dane za pozemky, stavby a byty sa zvýšila v priemere o 5%. Osamelo žijúci občania nad 70 rokov sú oslobodení od platenia daní z bytov a zo stavieb na bývanie. Daň je splatná do 31. mája 2012.

VZN č. 5/2011 o dani za psa na území obce Tvrdošovce za kalendárny rok 2012

Ročný poplatok za psa sa zvýšil na 3,50 €. Od dane za psa sú oslobodení osamelo žijúci občania nad 70 rokov a držiteľia preukazu zdravotne ťažko postihnutej osoby.

VZN č. 10/2011 v miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady na území obce Tvrdošovce

Poplatok za komunálny odpad pre 1 občana je 12 € a bude sa uhrádzať štvrťročne. Poplatok pre právnickú osobu sa vyrubí podľa počtu smetných nádob. Výška poplatku za 1 smetnú nádobu je 45 €. Nádobu bude označená nálepkou. Občanovi, ktorý sa nezdržiava v obci viac ako 3 mesiace, a prinesie o tom potvrdenie, či už potvrdenie o návšteve školy, pracovné povolenie, alebo povolenie na pobyt bude mu odpustený poplatok za komunálny odpad za príslušné obdobie. Občanovi nad 80 rokov, ktorý žije samostatne v domácnosti môže byť odpustený poplatok za komunálny odpad na základe žiadosti.

Zmenili sa aj podmienky poskytovania sociálnej pomoci, ktoré upravuje **VZN č. 11/2011**. Jednorázové dávky v hmotnej núdzi sa poskytujú na nevyhnutné ošatenie, na vybavenie domácnosti, na školské potreby a na mimoriadne liečebné náklady. Jednorázová finančná výpomoc sa poskytuje pre občana v náhlej núdzi, ktorá môže byť v dôsledku živeľnej pohromy, haváriou alebo inou podobnou udalosťou. Sociálna pôžička sa poskytuje občanovi, ktorý je v hmotnej núdzi. Podrobné podmienky poskytnutia sociálnej pomoci sa môžete dozvedieť na obecnom úrade, alebo z VZN č. 11/2011, ktoré je zverejnené na webovej stránke obce.

Prísľnili sa aj podmienky poskytovania finančného príspevku pre vysokoškolákov. Finančný príspevok bude poskytnutý len pre študenta vysokej školy, ktorý nedovršil 26. rok svojho veku a rodičia sa ocitli v hmotnej núdzi. Občan, ktorý študuje v externej forme štúdia musí spĺňať aj podmienku, že je evidovaný na ÚPSVaR.

-LB-

VOĽBY 2012

Dňa 10. marca 2012 sa uskutočnili na Slovensku voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. V Tvrdošovciach boli vytvorené štyri volebné okrsky, 1. okrsk v Základnej škole na Novej ceste č. 9, 2. a 3. okrsk v Obecnom dome na Obchodnej ulici č. 8 a 4. okrsk v Materskej škole na Hlbokej ulici č. 19. Napriek prognózam, ktoré hovorili o nízkom záujme voličov, v našej obci z celkového počtu oprávnených voličov 4391 sa vo voľbách zúčastnilo 2282 voličov. Účasť voličov bola 51,98 %.

Počet platných hlasov odovzdaných pre každú politickú stranu, politické hnutie alebo koalíciu:

Politická strana	Počet odovzdaných hlasov
Zelení	4
Kresťanskodemokratické hnutie	30
Strana demokratickej ľavice	0
Slovenská národná strana	14
Obyčajní ľudia a nezávislé osobnosti	80
Sloboda a solidarita	48
Právo a spravodlivosť	7
Náš kraj	0
Strana zelených	3
Ludová strana Naše Slovensko	5
SMER - sociálna demokracia	277
Zmena zdola, Demokratická únia Slovenska	16
Národ a Spravodlivosť - naša strana	1
Komunistická strana Slovenska	3
Strana Rómskej únie na Slovensku	0
MOST - HÍD	1162
99 % - občiansky hlas	29
Ludová strana - Hnutie za demokratické Slovensko	2
STRANA +1 HLAS	0
Robíme to pre deti - SF	0
Obyčajní ľudia	5
Slovenská demokratická a kresťanská únia - DS	42
Strana občanov Slovenska	0
Strana maďarskej koalície - Magyar Koalíció Pártja	481
Strana SLOBODNÉ SLOVO - Nory Mojsejovej	23
Strana živnostníkov Slovenska	1
Celkom	2233

Obecný úrad sa touto cestou chce poďakovať obyvateľom obce za pozitívny postoj a aktívnu účasť na voľbách, členom okrskových volebných komisií, zamestnancom obecného úradu a príslušníkom obecnej polície za hladký priebeh volieb do NR SR 2012.

Mgr. Veresová Judita

OBEČNÁ POLÍCIA INFORMUJE

Vážení čitatelia Tvrdošovského spravodaja!

Dovolil som si vám vybrať pár kuriózných prípadov za uplynulé obdobie november, december 2011 a január 2012, spomedzi našej každodennej činnosti.

● ● ●

Obecná polícia ani v uplynulých mesiacoch nesedela so založenými rukami.

12.11. 2011 vo večerných hodinách cca. o 21.15 hod. hliadka dostala oznámenie o požiari v dome na Kukučínovej ulici. Po okamžitom výjazde príslušníkov OcP ča-

tislavskej ceste, kde bolo dôvodné podozrenie, že v dome ostalo zle alebo došlo k úmrtiu staršieho pána, nakoľko ho susedia nevideli viac dní vychádzať z domu. Pri otvorení bytu sa obavy dosvedčili. OcP staršieho pána BŠ našla na zemi ležať bez známk života. V dome

oplotenie poškodzovali oni. Vzniknutú škodu (33 eur) museli zaplatiť a plot opraviť rodičia týchto 16- ročných detí.

● ● ●

18. 12. 2012 na Novozámockej ceste dvaja páchatelia vo večerných hodinách v čase asi o 17.00 hod., preskočili do dvora predajne EDEN a zo zadnej časti dvora odcudzili 2 vianočné stromčeky normandskej jedle a stojan na stromčeky, napodiv tomu, že dvor a predajňu strážil pes nemeckého ovčiaka mohutného vzrastu. Svojím činom tak spôsobili škodu majiteľke (230 eur) a dopustili sa trestného činu. OcP sa podarilo odhaliť dvoch 17- ročných páchatelov- B.F. a H.D., ktorí tieto stromčeky speňažili odpredaním.

● ● ●

25. 12. 2012 na štedrý deň OcP pomáhala rodine, ktorej 72 ročná matka a babička sa nevrátila z rannej omše do tepla domova svojej rodiny. Bola to staršia pani, ktorá k nám pricestovala z iného mesta za svojou rodinou, v kruhu ktorej chcela prežiť

domov neprišla, rodina začíнала mať obavy.

Po oznámení začala OcP pátrať po nezvestnej. Našťastie všetko dobre dopadlo. Našla ju práve jej rodina na opačnom konci dediny. Myslím si, že v tej chvíli to bol najkrajší darček, ktorý rodinka mohla dostať. No aj takéto srdcervúce prípady sa občas stávajú našim príslušníkom OcP.

● ● ●

26. 12. 2012 v skorých ranných hodinách o 02.10 hod. sa stala dopravná nehoda na Bratislavskej ceste, kde mladý vodič (21 r., občan našej obce) motorového vozidla Opel Vectra, smerom od benzínovej čerpacej stanice na Bratislavskej ceste, zrejme vo veľkej rýchlosti, v pravotočivej zákrute dostal šmyk a vybehol zo svojej dráhy do protismery. Na opačnej strane vozovky narazil do stĺpu verejného osvetlenia a odtiaľ vletel do záhrady pani VJ. Vodič ako i spolujazdci z miesta činu ušli, ale svoje vozidlo s ŠPZ a vypadané osobné doklady spolujazdcov v interiéri nechali na mieste. Práve preto

Vyčítanie vandalov na námestí sv. Štefana

kala husto zadymená pivnica rodinného domu a plynový kotol v plameňoch. Našťastie sa oheň podarilo veľmi rýchlo uhasiť pootočením uzáveru plynu pri dome. K väčším škodám nedošlo.

● ● ●

18. 11. 2011 vandali pri Námestí sv. Štefana hodili kamennú dlaždicu do okna zaparkovaného autobusu, čím spoločnosti SAD-NZ spôsobili škodu vo výške 200 eur. Po páchatelovi OcP pátra.

● ● ●

7. 12. 2012 OcP mala aj jeden zo smutnejších prípadov, ktorý chválaboju sa vyskytuje len zriedkavo. OcP dňa 07.12. 2012 v čase o 15.00 hod musela vykonať násilné otvorenie bytu na Bra-

vnikol aj menší požiar a zrejme sa starší pán zadusil (ale príčinu smrti pozná len súdny lekár – patológ).

● ● ●

8. 12. 2012 príslušníci dostali oznámenie, že na Železničnej ulici, 24 ročný R.L. mačetou ohrozuje ostatných príslušníkov svojej rodiny. Oháňal sa voči nim dlhou mačetou a vyhrážal sa zabíť. Občan bol duševne chorý. Bol vykázaný z tejto rodiny, nakoľko tam nemal TP a do opatery ho zobral jeho známy a odborný lekár.

● ● ●

9.12. 2012 na Železničnej ceste boli prichytení štyria mladiství, ktorí po ceste domov odtrhávali drevené laty oplotenia. Pri predvedení sa z nich dvaja priznali, že

Dopravná nehoda na Bratislavskej ceste

vať pokojnú atmosféru Vianoc. Staršia pani sa ráno o 08.30 hod. pešo vybrala na omšu do miestneho kostola. Keďže ani o 11.00 hod.

nebolo ťažké polícii vypátrať páchatela a prísediach vo vozidle. Páchatela neminula masťná pokuta a prišiel o svoj vodičský preukaz.

Svojou nerozvážnou jazdou ohrozil seba aj spolujazdcov. Sebe i obci spôsobil škodu na majetku.

Z 18. 2. 2012 na ráno 19. 2. 2012 v čase od 4.30 do 4.50 neznámy páchatel', alebo páchatelia odlomili oznamovaciu tabuľku na námestí Sv. Štefana. Keď príslušníci OP vykonávali obhliadku centra obce tabuľka o kráľovi Štefanovi, patrónovi našej obce ešte stála na svojom mieste. Vandali zrejme počkali, kým policajné auto zmizlo v prvej zákrute aby mohli nerušene poškodiť verejný majetok. Žiaľ, podobný vandalizmus nie je výnimočný, veď pred niekoľkými týždňami bola odtrhnutá dopravná značka na Novozámockej ceste, neskôr neznámy páchatel' hodil kamennú dlažbu do zaparkovaného autobusu.

Peter Marenčák
Obecná polícia

Z ČINNOSTI KOMISIE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA, PROTIPOVODŇOVÝCH AKTIVÍT, POĽNOHOSPODÁRSTVA A PÔDOHOSPODÁRSTVA

MEDZI DVOMA VODAMI

Jún roku 2010 nezapadne do zabudnutia, bohužiaľ. Obyvatelia obce sa museli popasovať s povodňami a záplavnými vodami, ktoré boli spôsobené prudkými a dlhotrvajúcimi dažďami. Tieto dni boli ľudskou skúškou. Popri všetkých ťažkostiach sa našlo i „pozitívum“. Tvrdošovčania preukázali solidaritu a spoločnými silami bojovali proti krutej sile prírody.

Po nečase čas býva – myslí si človek. Ani sme si nevzdýchli tak naozaj, pretože po nepríjemných skúsenostiach každý si bol vedomý, že treba niečo robiť, aby sme v budú-

nosti predišli podobným katastrofám. Prichádzali nápady zo všetkých strán, no ako býva zvykom, svetlo sveta uzreli iné priority. Je samozrejmé, že človek zápasí vždy s aktuál-

ré bude financované z prostriedkov projektu Ministerstva životného prostredia. Pri záplavách v roku 2010 sme čerpadlá a generátory mali prenajaté. Stálo nás to nemalé peniaze. Výhodou kúpy týchto strojov by bolo, že by sa stali nielen majetkom obce, ale umožnilo by to ich rýchle použitie na hocikakom mieste. Na ich pohon by postačoval traktor s výkonom iba 80 koní.

ným problémom, no i zaprášené úlohy z minulosti musí niekto riešiť.

Po komunálnych voľbách v roku 2010 sa vytvorila komisia životného prostredia, protipovodňových aktivít a poľnohospodárstva. Členovia si vytýčili za cieľ vynaloženie maximálneho úsilia, aby v prípade extrémnych poveternostných podmienok zabránili škodám, resp. aby boli následky čo najmenšie.

Po dlhom čase sa vypracoval plán s patričným povolením, ktorý na Železničnej ceste a jej príľahlych uliciach mal vyriešiť drenážne problémy. Tento projekt zahŕňa prekopanie ciest na troch miestach, dvakrát na Jánošíkovej ulici a raz na Železničnej. Pod cestami by sme chceli vodu previesť cez železničný priechod „Keleberc“ až smerom k Malému kanálu. Možno tento projekt je najnákladnejší, no je zahrnutý do rozpočtu obce a sme presvedčení, že v letnom období bude i zrealizovaný.

Vo fáze riešenia je nákup vysokovýkonného čerpadla, kto-

Hľadáme najvhodnejšie riešenie pre drenážne problémy Horného konca – Lapos. Veríme, že riešenie sa zrodí už čoskoro. Ak by sa predsa len vyskytli problémy s dažďovou vodou, spomínané čerpadlá by sa dali účinne využiť. Obyvatelia obce si mohli všimnúť, že minulý rok prebehlo čistenie priekop, čo by sme si chceli zopakovať aj tento rok. Aj v obecných chotároch prebiehalo čistenie priekop a kanálov, kde výrazne pomohlo Poľnohospodárske družstvo.

Este dlho by som mohol vyratúvať, čo všetko by mohlo byť lepšie, bezpečnejšie. Verím, že obec nájde finančné možnosti a obyvatelia obce budú partnermi v riešení problémov. Pravdou je, že sme dostali množstvo nápadov a riešení. Boli by sme radi, keby to takto bolo i naďalej. Ak nám pomôžete, určite spoločne vždy nájdeme riešenie.

V júni 2010 v ťažkostiach, v období záplav sme držali spolu, posmeľujem každého, skúsme to i inokedy!

Ing. Róbert Borbély

Vážení obyvatelia, mládež, priatelia prírody!

Samospráva obce Tvrdošovce pozýva aj tento rok všetkých, ktorým nie je ľahostajná príroda a naše okolie na brigádu

„ZA KRAJŠIE TVRDOŠOVCE“

Brigáda sa uskutoční vo vybraných lokalitách územia našej obce dňa 21. 4. 2012, t.j. v sobotu od 08:00 hod. s miestom zrazu v areáli bývalého Podniku verejnoprospešných služieb (dvor Obecného úradu).

Cieľom brigády je:

- očistenie našej obce od ilegálnych skládok odpadov,
- budú sa zbierať drobné smeti a odpadky,
- zozbieranie starého lístia, vystrihávanie krov a konárov,
- výsadba rastlín na verejné priestranstvá obce.

Po raňajšom zraze budú vytvorené skupiny, ktoré so svojim koordinátorom dostanú na starosť vybranú lokalitu. Pokiaľ máte možnosť, prineste si so sebou lopatu, hrable, atď. Každá ruka je vítaná, práca sa nájde pre každého, aj pre fyzicky menej zdatného.

Súčasťou brigády bude aj občerstvenie.

Bližšie informácie na tel. čísle 035/6492 413.

Upozornenie! V prípade nepriaznivého počasia sa brigáda uskutoční o týždeň neskôr t.j. 28. 4. 2012 (sobota). Za aktívnu účasť vopred ďakujeme!

Samospráva obce Tvrdošovce

„HLADÁ SA KNIHOŽRÚT“

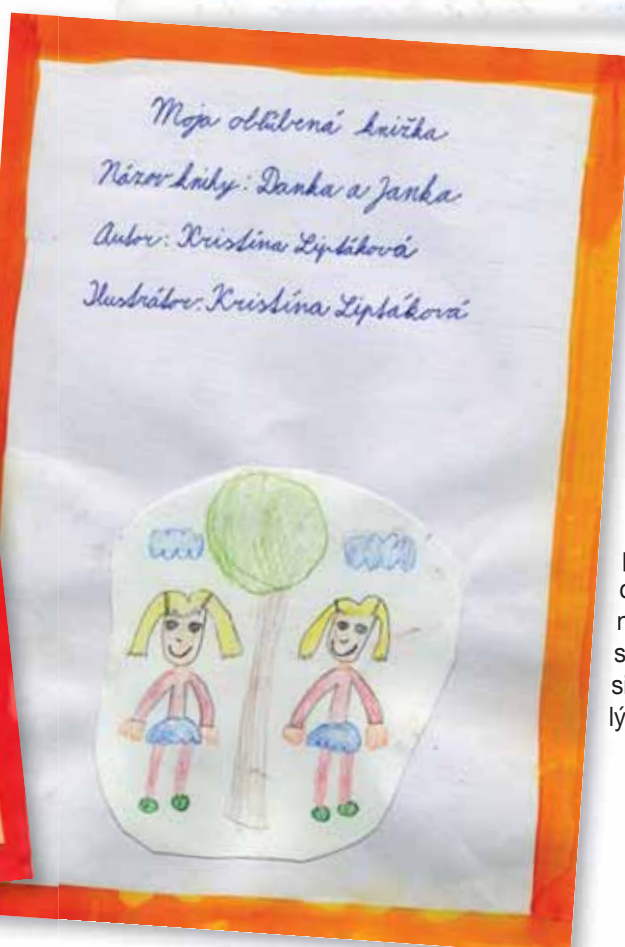
So zmenou nášho sveta sa zmenil aj návyk čítania u detí. To odráža i skutočnosť, že väčšina rodičov nevenuje dostatočnú pozornosť i starostlivosť o to, aby svoje deti viedli k čítaniu. Túto povinnosť dávajú pedagógom. Pritom povinnosťou pedagógov a rodičov nie je len to, koľko a čo deti čítajú. A práve tu zohrávajú najdôležitejšiu úlohu knihovníci a vzdelávací systém.

Podľa odborníkov sa čítaná literatúra v poslednom čase podstatne zmenila: deti čítajú také knihy, ktoré sú bohaté na informácie, ale zároveň sú rozsahovo kratšie a výstižné. Okrem toho by sme mohli povedať, že v dnešnej dobe sa nepovažuje za čítanie len čítanie klasických, viazaných kníh, ale i rôzne módne, tínedžerské časopisy a v neposlednom

rade prezeranie internetových stránok. Musíme si uvedomiť, že deťom sa páčia iné knihy, s inými dejstvami, ako napríklad bestseller Harry Potter.

V marci v roku 2011 bola vyhlásená čitateľská súťaž pre deti zo základných škôl. Úlohou bolo pripraviť krátky obsah alebo upútavku prečítanej knihy. Súťažiaci, ktorý poslal najviac prác, získal titul „Knihozrúta“.

Do súťaže sa prihlásilo takmer 30 detí, spolu, prečítali viac než 100 kníh. Z daných prác sa dá vidieť, že dávali pozor na pravopis a krasopis, a boli aj takí, ktorí svoj obsah skrášlili farebnou ilustráciou. Pri výbere knihy malých čitateľov motivoval nielen dej, ale aj poznanie problematiky.

Titul Knihozrúta získali Enikő Benkő a Diana Borbélyová, žiačky 4. ročníkov.

Každému súťažiacému gratulujeme, a ďakujeme za mnoho zaujímavých prác, ktoré sú k dispozícii v knižnici. Dúfame, že na ďalší ročník súťaže sa prihlási ešte viac malých čitateľov.

Čakáme na Vás.

Mgr. Csilla Rybárová

HĽADÁ SA KNIHOŽRÚT

**ČITATEĽSKÁ
SÚŤAŽ PRE ŽIAKOV
ZÁKLADNÝCH ŠKÔL**

Aj tento rok, v rámci Mesiaca knihy sa môžete zapojiť do súťaže s názvom „hľadá sa Knihožrút“, ktorú organizuje Miestna obecná knižnica v Tvrdošovciach.

Podmienky súťaže sú také isté ako v predchádzajúcom roku. Zapojiť sa môžete upútavkou knihy, alebo slohovou prácou, ktorú si sami pripravíte z vašej obľúbenej knihy. Dbajte na pravopis a krasopis.

Do súťaže sa môžete zapájať počas celého roka, čiže
od marca 2012 do marca 2013 !

Ak tento rok chcete získať titul knihožrúta a zaujímavé ceny, stačí jednoducho prečítať čo najviac kníh.

Svoje upútavky a slohy môžete odovzdať v knižnici vo formáte papiera A4, alebo ich poslať e-mailom na adresu: c.siposova@tvrdosovce.sk

Výsledky budú uverejnené v Marci 2013 pri príležitosti Mesiaca knihy.

**Čakáme na Vaše
krásne príbehy!**

**Prajeme príjemné
čítanie!**

NO POČKAJ ZAJAC

Išiel vlk po ulici a zrazu mu kvaplo na cigaretu. Vlka sa pozrel hore a uvidel zajačika ako polieva kvety. Vlka sa obzrel a uvidel lano na ktorom sa sušila bielizeň. Stiahol lano a podupal bielizeň špinavými nohami. Lano hodil hore na strechu na komín, vyskúšal či je pevný a začal liezť po lane. Vypiskoval si Zajačik popolieval a priniesol nožnice na ostrihanie suchých lístí. Uvidel lano a odstrihol ho. Vlka padá a padol presne vedľa policajtov.

Maxi Csányi – 11 ročný

PSÍČEK A MAČIČKA

Spisovateľ knihy je Jozef Čapek. To sa mi na rozprávke najviac páčilo, keď umývali dlážku. Mačička zobrala psíka a utierala dlážku psíkom. Potom psík zobral mačičku a utrel dlážku mačičkou. A potom dlážka bola čistá ale psíček a mačička boli špinaví. Potom mačička umyla psíka a keď psík bol hotový, psík umyl mačičku. Potom skočili na drôt, aby sa usušili. Začalo pršať a vyliezli. Potom išli pod strechu a keď zase vyšlo slniečko, zase vyskočili na drôt. Ale znova začalo pršať a išli pod strechu. A tak to bolo až do večera. Potom už nepršalo a už boli unavení a už išli spať a spali až do rána.

Liliana Borbélyová – IV. ročník

HĽADÁME ZNELKU K DŇU SV. ŠTEFANA

Obec Tvrdošovce vyhlasuje hudobnú súťaž pre každého milovníka hudby, ktorý nielen miluje hudbu, ale ju aj komponuje. Signálovú hudbu hľadáme k dňu sv. Štefana, v hocikakom hudobnom štýle!

PODMIENKY SÚŤAŽE:

môžete súťažiť len s vlastnou hudbou
hľadáme inštrumentálnu hudbu

formát súboru: Mp3 192 kbs

dĺžka hudby max. 2:00 min

jeden umelec môže poslať max. 2 skladby

HODNOTENIE:

Všetky hudobné príspevky bude hodnotiť profesionálna porota. Víťaz dostane hodnotnú odmenu.

Súťažné práce môžete posilať od 01.04.2012 do 01.06.2012 na e-mailovú adresu c.siposova@tvrdosovce.sk !

Ďalšie informácie môžete dostať na e-mailových adresách:

c.siposova@tvrdosovce.sk

tothfrantisek@zoznam.sk

V júli 2012 vyhlásime víťhercu!

Svoju cenu si môže víťherca prevziať na XIV. Dňoch sv. Štefana na slávnostnom zasadnutí.

AKO SME SA CHYSTALI NA ZÁPIS

Jedným z významných období v živote dieťaťa je nástup do školy. Pre dieťa je to prechod z obdobia hier do obdobia povinností.

Každoročne sa naši žiaci tešia na to, ako privítajú nových členov do veľkej žiackej rodiny, na budúcich prváčikov. A aby sme im spríjemnili prvé dotyky so školou, organizujeme pre budúcich prvákov rôzne podujatia. Pred Vianocami sme pozvali škôlkarov aj s pani učiteľkami do prvých tried, kde sa na chvíľu stali ozajstnými žiakmi a vyskúšali si sedenie v lavici. Spolu s prvákmi sa učili čítať a písať, prezreli si priestory školy, zahráli sa v školskom klube a pozreli predstavenia našich žiakov - Betlehemske hry a Rozprávku o Maruške a 12 mesiačikoch. Potom ich čakalo prekvapenie. Pred školou ich čakal zapriahnutý koč, na ktorom sa pozvoili po okolí školy. V januári nás materská škola pozvala na otvorenú hodinu do veľkej triedy, kde nám budúci prváci ukázali, ako sú pripravení do školy, čo všetko sa už naučili a ako vedú v kolektíve spolupracovať.

Dňa 9. februára sa uskutočnil dlho očakávaný zápis do 1. ročníka. Budúci prváci prišli do školy spolu so svojimi rodičmi, kde ich privítala rozprávková trieda s ríšou zvierat, prírody a tvorivosti, ktorá im spríjemnila čakanie na zápis zaujímavými aktivitami. Budúci prváci plnili rôzne úlohy, hrovou formou. Vyskúšali si maľovanie, modelovanie a v tvorivých dielňach si mohli zhotoviť kráľovskú korunu pre prváka. V príjemnom prostredí triedy sa mohli zahrať s kockami, poskladať puzzle, vyskúšať si obratnosť na prekážkovej dráhe či zalistovať v rozprávkových knižkách z výstavky. Po príjemnom zoznámení sa so školou, sa mohol začať zápis. Pani učiteľky preverili, čo budúci prváčikovia už vedia. Pripravili si rôzne aktivity po triede. Deti sa ukázali, že sú veľmi šikovné a pripravené zvládnuť „veľké školské úlohy“. Rozprávali básničky, alebo spievali pesničky, kreslili postavu, stavali rôzne stavby z kociek a určovali počty, mohli si zahrať aj na Orfových nástrojoch. Na deti sa prišli pozrieť aj pani učiteľky z MŠ a pani psychologička. Na záver si deti vybrali darček na pamiatku, ktorý im pripravili starší spolužiaci, deti z ŠKD, ZRPŠ a sponzori. Od pani učiteľky dostali pamätný list o splnení prvých úloh v škole. Zapísali sme 30 detí, z toho 3 žiaci majú odklad. K zápisu sme tento rok zrealizovali aj putovnú medzinárodnú výstavu detských prác zo Slovenska, Poľska, Nemecka so zimnou tematikou zapožičanú z Regionálneho osvetového strediska z Nových Zámkov, zaujímavosťou boli aj bábiky zo šúpolia a čipky ľudových remeselníkov. Za pomoc ďakujeme ROS z Nových Zámkov.

Prvé dotyky so školou sme sa snažili čo najviac spríjemniť, aby sa deti do školy tešili a radi sa k nám opäť v septembri vrátili. S MŠ ešte chystáme niekoľko spoločných aktivít v jarých mesiacoch.

Škola je miesto, kde sa schopnosti detí môžu naplno prejavovať a je na nás učiteľoch, aby sme ich ďalej rozvíjali a zveľaďovali.

PaedDr. Henrieta Csandová

KARNEVAL

Posledný piatkový deň pred jarnými prázdninami bol trochu iný ako ostatné dni. Vyzdobená školská telocvičňa už čakala na svojich malých návštevníkov v maškarných kostýmoch. Dobrú náladu vytvorila aj tanečná skupina Phantoms Crew s lektorom Norom. Predvádzanie jednotlivých tanečných štýlov s prvkami akrobacie vytvorilo úsmev a obdiv na každej tvári pozvaných detí i dospelých. Po nevšednom umeleckom zážitku sme pokračovali karnevalovým programom. Pani učiteľka Bujáková sa spolu s malou moderátorkou Frederikou prihovorili všetkým deťom a oboznámili ich s programom. Deti sa predstavovali po ročníkoch a každá trieda nás rozveselila veselou pesničkou. Prváci nás dokonca milo prekvapili utešeným tancom. Ďalej nasledovala promenáda masiek, kde po každom tanečnom kole súťažili žiaci po ročníkoch. Prváci sa ukázali ako zruční športovci a hravo zvládli novinový slalom. Druháci súťažili v stavbe veží z kociek. Princezné, rytieri, čarodejníci zabudli na svoj fašiangový kostým a stavali vysoké veže zo všetkých síl. Do tretej súťaže sa pustili okrem tretiačikov aj ostatné deti, ba aj niektorí dospelí. Úlohou súťažiacich bolo vytvoriť čo najdlhšieho papučového hada. A veru, skoro nám nestačila ani telocvičňa a nebyť časového limitu, tak by sa papučový had preplazil aj na chodbu. Poslednú súťažnú úlohu uvítali hlavne maškrtní štvrtáci. Ich úlohou bolo totiž zjesť čo najrýchlejšie keksík a zapísať na píšťalke. Súťažami a veselými hrami program pokračoval aj na jednotlivých stanovištiach, kde si deti vyskúšali skákanie vo vreciach, maľovanie na tvár, maľovanie šaša, triafanie do kužeľiek, chodenie po lane, skákanie na trampolíne, triafanie kruhov do kužeľov. Deti si zaskákali nielen na fit loptách, ale vyskúšali si svoje zručnosti aj v slalomových štafetách. No a aký by to bol KARNEVAL keby nebolo sladkých šišiek a teplého čajíka, o ktoré sa aj tento rok postarali pani kuchárky z reštaurácie KELLY, za čo im veľmi ďakujeme. Tak ako každá zábava má svoj začiatok a koniec, aj náš KARNEVAL sa pomaly chýlil k záveru. Bodkou za vydareným programom bolo tanečné vystúpenie žiakov z tretieho ročníka. Deti si z fašiangového dopoludnia odnášali nielen sladkú lízanku a medailu na krku, ale aj kopec veselých zážitkov a úsmev na tvári.

Mgr. Zuzana Bujáková

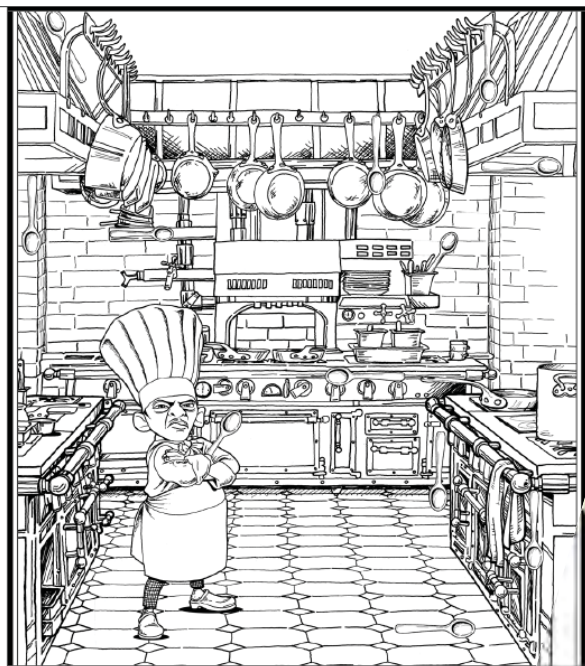

SLOVENSKO

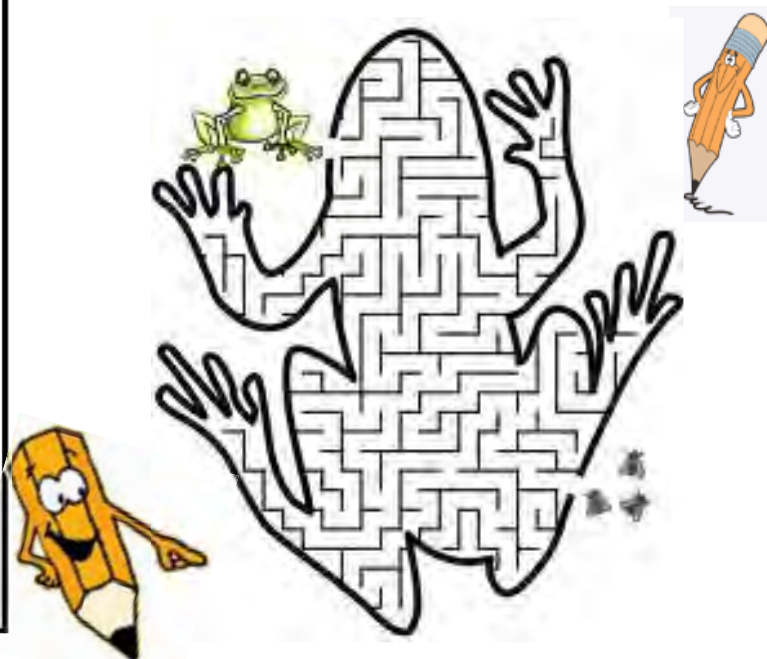
- A) jaskyňa DOMICA
- B) Gombasecká jaskyňa
- C) Jasovská jaskyňa
- D) Harmanecká jaskyňa
- E) Dobšinská ľadová jaskyňa
- F) Belianska jaskyňa
- G) Važecká jaskyňa
- H) jaskyňa Driny
- I) Demänovská jaskyňa Slobody

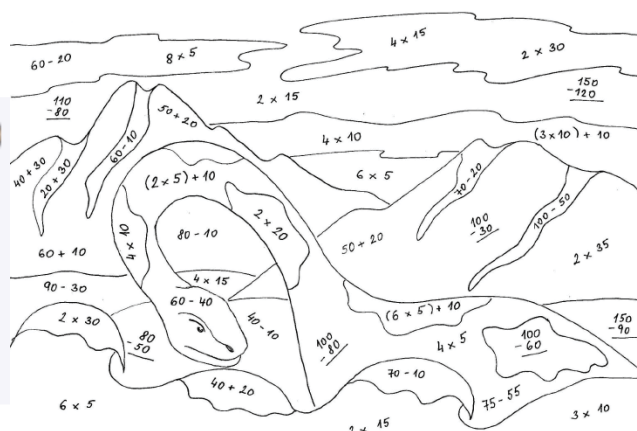
LABYRINT

Kol'ko lyžíc nájdete na obrázku?

FARBIČKY

3	7						5	2
8				9				4
	9	6				1	8	
		5	2		6	8		
			1		9			
		9	4		5	3		
	5	7				2	3	
6				2				7
2	8						4	9

20=zelená, 30=modrá, 40=oranžová, 50=červená, 60=žltá, 70=hnedá

Riešenia: **Slovensko:** A8, B7, C9, D2, E6, F5, G4, H1, I3; **Lyžice:** 12, **Sudoku:** 861, 927

Stránku zostavila: PaedDr. Monika Vanyová

Prečo práve Viedeň?

Kto už raz navštívil „krajinu alpských veľhôr“, či jej hlavné mesto, Viedeň, ten si podobnú otázku ani nepoloží. Maľebný obraz rakúskej krajiny, národná kultúra, ako aj bohatá história Viedne, citelná na každom kroku, boli mojou motiváciou pri výbere krajiny pre ročný študijný pobyt Erasmus. Úprava verejných priestran-

Veľkolepé dimenzie tohto úžasného mesta mi už po príchode naznačovali, že štúdium vo Viedni mi ponúkne množstvo zaujímavých možností. Privítala ma pekná historická budova univerzity v náu-čí veľkého krajinárskeho parku z 19. storočia. Počas prvých dní som prechádzkami po štvrti spoznával môj domov pre nasledujúcich desať me-

skeho veľkomesta.

Semester sa začal projekčným týždňom v Salzburgu, meste svetoznámych festivalov. Spolupráca s oddelením mestského plánovania bola veľmi inšpiratívnym odborným prínosom a týždeň v tomto čarovnom mestečku pod hradbami masívnej pevnosti Hohensalzburg bol perfektným začiatkom semestra. Pre-

monarchie. Na obed sme si dali typický fast-food viedenských študentov, döner-kebab u Turkov na Schwedenplatz a prešli sme sa po Donauinsel. Neodmysliteľnou súčasťou každodenného života vo Viedni bol perfektný systém hromadnej dopravy, najmä metro. Zastávky metro staníc boli často miestom dohodnutých stretnutí, akýmsi východiskovým či orientačným bodom.

ROK VO VIEDNI

Autor článku študuje krajinnú a záhradnú architektúru na FZKI SPU v Nitre. Stredobodom jeho záujmu v rámci študovaného odboru je obnova vidieckych sídiel. Zaujíma sa o krajinný a ekologický urbanizmus, ako aj o plánovanie „zelených ciest“. V roku 2010 získal cenu dekana za najlepšiu bakalársku prácu a ocenenie SAV za odbornú esej o trvalo udržateľnom spôsobe žitia. Prevzal vyznamenania z rúk rektorov BOKU Wien a SPU v Nitre a rok 2010 úspešne ukončil získaním titulu „Študentská osobnosť Slovenska“, ktorý mu udelil prezident Slovenskej republiky.

stiev a zaobchádzanie s krajinou v nemecky hovoriacom prostredí je pre nás príkladom a zdrojom pre získanie nových vedomostí. Universität für Bodenkultur bola pre mňa zaujímavou výzvou a v študijnom

siacov. Môj pohľad sa vždy upriamil na urbanistickú dominantu tejto štvrti, ktorým je architektonické dielo od Hundertwassera, komín Fernwärme v Spittelau, ktorý sa stal mojím orientačným bo-

chádzky starým mestom, pôvabnými záhradami zámkov Mirabell a Hellbrunn v obklopení jesennej farebnosti a pohľad na večerné mesto so svetlami vlniacimi sa na rieke Salzach urobili projekčný týždeň nezabudnuteľne krásnym.

Vďaka ďalšiemu projektu, ktorý sme riešili v spolupráci s mestom Viedeň, sa nám ponúkla úžasná možnosť, nazrieť do mestského života zo striech najvyšších budov Viedne. Krásne výhľady na mesto a siluety okolitých hôr predstavili Viedeň zo širšieho uhla pohľadu.

Počas prvých týždňov semestra som sa zoznámil so spolužiačkou Ankou z Nitry, ktorá absolvovala zimný semester vo Viedni. Spolu sme navštívili perlu Viedne, letné sídlo rakúsko-uhorských cisárov, Schönbrunn. Parkové cestičky, prikrýte po okrajoch jesenným lístím, výhľady na monumentálny zámok a Gloriettu a šuchot lístia padajúceho z korún mohutných starých stromov v nás navodili historizujúcu atmosféru niekdajšej slávy zámku a parku z čias

Významnou udalosťou jesene bola akademická slávnosť v historickej budove univerzity, kde som si z rúk rektora BOKU prevzal vyznamenanie spojené so štipendiom.

Predvianočná atmosféra, Silvester a Nový rok

Príchod Vianoc bol vo Viedni citelný na každom kroku. Na predmestiach si ľudia ozdobovali domy a stromčeky svetielkami. V centre mesta boli výzdoby grandióznejšie. Mohutné svietiace motívy, každú ulicu v centre zdobí nejaký iný motív, napríklad obrovské červené svietiace gule. Námestie pred radnicou sa už tradične odelo do najkrajšej vianočnej výzdoby. Mohutné stromy boli ozdobené svetielkami a cestičky sa naplnili ľuďmi v okolí početných vianočných stánkov. S Ankou sme si pochutnali na známom viedenskom punči a popozerali sme si rozmanité vianočné ozdoby, či zaujímavé diela rôznych ľudových remesiel.

Silvestrovský ohňostroj bol podobne veľkolepý, ulice sa opäť zaplnili ľuďmi a pohľady sa upriamili na oblohu plnú pompéznych farebných kreá-

pobyte som videl množstvo možností a potenciálnych prínosov pre moje štúdium, budúcu profesiu, ale i osobný život.

Jeseň v Rakúsku, začiatok študijného pobytu

Študijný pobyt v hlavnom meste našich západných susedov sa začal poslednými slnečnými dňami septembra.

dom. Počas prvých dní som navštívil zopár pekných a zaujímavých parkov, ako aj Lainzer Tiergarten na okraji mesta, ktorý predstavuje kus vidieckej prírody, priamo za bránami mesta. Pestré jesenné sfarbenie stromov, voľne pobežujúce diviaky a kvitnúce jesienky odhalili nečakanú tvár európ-

cií. Veľká radnica sa v porovnaní s obrovskými farebnými „kvetmi“ zmenšovala a zmenšovala.

Nový rok sme privítali vo viedenskej štátnej opere na Barbierovi zo Seville od Rossiniho.

Príchod jari do veľkomesta

Erasmus obnáša aj iné výhody. Človek má svojich kolegov rozlezených po celej Európe a často sa mu núka možnosť návštevy. Mne sa vďaka priateľom a študijným kolegom, Zuzke Tomášovi z nitrianskej univerzity naskytla príležitosť stráviť začiatok jari v slnečnej Gandii na východnom pobreží Španielska. Po návrate do Viedne som mal možnosť pozorovať, ako sa sivé a sychravé veľkomesto postupne odieva do zeleného šatu a stáva sa opäť vládym a pekným. Parky a predzáhradky zakvitli a magnólie boli ozdobené veľkými ružovými a bielymi pukmi. Rozsiahle trávnaté plochy v parku a na dvore internátu sa zaplnili slniacimi sa študentmi a univerzitná štvrť postupne oživala.

V tomto peknom jarnom období sme sa vybrali na cyklotúru po predmestiach Viedne a znova sme objavili pestrosť a mnohorakosť mesta. Z jari som urobil náhly krok priamo do leta, keď sme s vedúcou Katedry krajiny architektúry odleteli na dva týždne do Madridu. Podieľali sme sa na riešení medzinárodného interdisciplinárneho projektu spolu so študentmi architektúry, urbanizmu a územného plá-

novania z madridských univerzít. Workshop bol síce veľmi intenzívny, napriek tomu nás však toto krásne veľkomesto privítalo s otvoreným náručím a cez deň sme mali možnosť spoznať krásy starého mesta, či historického mestečka Toledo, kým po večeroch a nociach sme spoznávali nočný život v Madride.

Krok späť

Z horúceho a slnečného Madridu sme sa vrátili späť do jarnej Viedne, ale ani tu sme už na krásne letné dni nemuseli dlho čakať. Posledné týždne výučby sme spestrili exkurziami po nových obytných parkoch mesta naprojektovaných známymi zahraničnými architektmi, ako aj po rozsiahlom golfovom ihrisku na Wienerbergu, či historickej záhrade Schönbrunn, ktorú v tomto čase zdobili zakvitnuté ružové záhony a pergoly ozdobené sytočervenými ružami. Snažil som sa využiť každý pekný slnečný víkend a spoznať čo najviac zaujímavých zákutí Viedne. Výstup na Kahlen-

pobytu som strávil v malebnom Zürichu vo Švajčiarsku. Spolu s dvomi kolegyňami z BOKU sme sa zúčastnili na svetovom kongrese Medzinárodnej federácie krajinných architektov (IFLA). Po večeroch po kongrese sme si zaplávali v Zürichsee, ktorého brehy siahali takmer až do centra mesta. V rámci kongresu sme absolvovali zaujímavé exkurzie po okolí Zürichu a voľné chvíle sme trávil večernými prechádzkami po historickom

centre mesta. Posledný deň sme sa preplavili z Zürichu do Kilchbergu a nakúpili sme si švajčiarske čokolády priamo v továrni Lindt. Prenikavú vôňu čokolády bolo cítiť v celom mestečku. Príletom do Viedne sa môj študijný pobyt skončil. Obohatený o množstvo nových odborných znalostí, ako aj úžasných zážitkov som sa vrátil na Slovensko. Tento študijný pobyt bol pre mňa obrovským prínosom po každej stránke.

Nám. Sv. Štefana 8,
Tvrdošovce (bývalý Pacal)
0905-400-582
0905-641-688
0905-641-689

VÝROBA A MONTÁŽ PLASTOVÝCH OKIEN A DVERÍ (KBE NEMECKÝ PROFIL)

**VÝROBA PLASTOVÝCH ROLIET,
HORIZONTÁLNE ŽALÚZIE,
SIETKY PROTI HMYZU**

VÝROBA A MONTÁŽ BETONOVÝCH OPLOTENÍ

**VÝROBA A MONTÁŽ KOVANÝCH BRÁN
A OPLOTENÍ**

ŠTEFAN BENKŮ

PETER VANYA

**MONTÁŽ SADROKARTÓNOV A KAZETOVÝCH PODHLADOV,
VNÚTORNÉ A VONKAJŠIE ISOLÁCIE, ZATEPLENIE
RODINNÝCH DOMOV, MALIARSKÉ A NATIERAČSKÉ PRÁCE,
MURÁRSKE PRÁCE, ULOŽENIE DLAŽBY A OBKLADOV.**

Ružový rad 11, Tvrdošovce, 0918 095 868,
Vinohradnícka 22, Tvrdošovce, 0904 214 124

berg s krásnym výhľadom na mesto, či dedinka Grinzing na predmestí alebo návšteva Gasometer City sprevádzali moje posledné týždne vo Viedni. Návštevu príbuzných cez víkend v Linzi som spojil s prehliadkou regionálnej záhradníckej výstavy Horného Rakúska nesúcej sa pod heslom „symfónia v zeleni“.

Perfektné zavŕšenie študijného pobytu

Posledný týždeň študijného

● Bránu tunajšej základnej školy si poslednýkrát zavrela v roku 2009. Kam smerovali tvoje ďalšie kroky?

Moja ďalšia cesta smerovala do Bratislavy. Vybrala som sa tam študovať na strednú školu do bilingválneho gymnázia s francúzskym a anglickým jazykom. Je to päťročné prírodovedné gymnázium, kde

som tam na skusy. Záujemcov bolo okolo 300 a zobrali 56 študentov. Bola som milo prekvapená, keď mi prišlo rozhodnutie, že ma prijali. Potom som ešte robila zatriedovacie skúšky z anglického jazyka a podľa toho som bola zaradená do výučby do 1. skupiny.

● Ako by si zhodnotila tvoje začiatky na stred-

S mojou francúzskou rodinou na výlete

ŠTÚDIUM VO FRANZÚZSKU

Linda Mészárosová je absolventkou našej školy Jána Amosa Komenského. Už od detstva bola vynikajúcou žiačkou, húževnatou a cieľavedomou. Popri jej kvalitách bola neprehliadnuteľná jej skromnosť. Ako sa jej darí v ďalšom štúdiu som sa vyzvedala priamo od nej.

Fotografia z cykloturistiky z Lyonu. V rodine sú Francúzi, chlapec z Chile a Slovenky

sa postupne prírodovedné predmety – matematika, biológia, fyzika, chémia študujú vo francúzskom jazyku. Mne to vyhovuje, lebo mám rada cudzie jazyky, ale zaujímajú ma aj prírodovedné predmety.

● Aké boli kritéria prijatia na jazykové gymnázium?

Na štúdium sa robili talentové skúšky z matematiky a slovenského jazyka. Bolo treba dosiahnuť určitý počet bodov, aby sa skúšky zvládli. Keďže som bola ešte ôsmačka, išla

nej škole v hlavnom meste? Ako si si zvykala na nový systém, internát, nových spolužiakov?

Začiatky boli dosť náročné. Mala som 14 rokov, keď som sa dostala ďaleko od rodiny a priateľov. Všetko bolo pre mňa nové: škola, kolektív, francúzsky jazyk, učitelia a lektori, život na internáte, cestovanie vo veľkomeste, osamostatnenie sa – zabezpečenie si stravy a podobne. Všetci ma strašili tým, že ľudia vo veľkomeste sú iní, namyslení, „decká“ rozmazané, ale našťastie opak

bol pravdou. V triede je nás 27, ale väčšinou sme rozdelení na skupiny. Sme výborný kolektív a mám tam vynikajúcich priateľov, u ktorých zostávam aj cez víkendy a oni ma taktiež navštevujú v Tvrdošovciach. Internátny život má svoje výhody aj nevýhody, ale dá sa na všetko zvyknúť. Najviac mi tam chýba sloboda – musím byť na čas na izbe, hlásiť svoje príchody a odchody, čistota izieb sa boduje, ale na druhej strane je tam kopec srandy a zábavy. Mne to vyhovuje, môžem sa poobede venovať svojim koníčkam a nemusím cestovať ďaleko domov, školu mám na päť minút od internátu, takže chodím do školy pešo.

● Čím sa líši štúdium na jazykovej škole od štúdia na klasickom gymnázium?

Naša škola spája 8-ročné gymnázium, klasické štvorročné gymnázium a päťročné bilingválne gymnázium do jedného vyučovacieho systému s názvom Spojená škola Metodova. Je to veľké štátne zariadenie, na bilingválnej sekcii s podporou výučby francúzskeho veľvyslanectva.

Učíme sa z tých istých kníh, ako žiaci vo Francúzsku. Okrem našich učiteľov nás učia aj francúzski lektori, ktorí nehovoria po slovensky. Štúdium je päťročné. V prvom roku je zosilnená výučba francúzštiny, ostatné predmety sa učia po slovensky. V druhom a treťom ročníku postupne pribúdajú predmety vo francúzštine – matematika, biológia, fyzika a chémia. Vo štvrtom ročníku sa maturuje zo slovenského a francúzskeho jazyka a v piatom z prírodovedných predmetov samozrejme po francúzsky. Popri tom sa učíme aj po anglicky. Podľa maturitných výsledkov môžu študenti ďalej pokračovať v štúdiu na vysokých školách na Slovensku, ale aj vo Francúzsku.

Veľkou pomocou sú dvojtyždňové výmenné jazykové pobyty vo francúzskych rodinách, kde sme nútení hovoriť po francúzsky a zároveň spoznávať krásne nové miesta a kultúrne pamiatky. Na výmennom pobyte som bola v Bretónsku a v južnom Bordeaux a z týchto rodín boli taktiež u mňa dievčatá ubytované na dva týždne. Z týchto výmenných pobytov mám nespočetne veľa dobrých zážitkov.

● Pred Vianocami si sa vrátila zo študijného pobytu vo Francúzku. Ako sa ti podarilo vycestovať? Kto bol realizátorom pobytu? Aký dl-

hý čas si trávila vo Francúzsku a v ktorom meste?

Ako po každý rok aj tento rok mali tretiaci z bilingválnej sekcie spojenej školy Metodovej príležitosť ísť študo-

celý týždeň bývať na internáte s Francúzmi a cez víkendy si zháňať ubytovanie. Prvé týždne boli ťažké, no rýchlo som si zvykla na francúzsky systém a užívala si pobyt.

končia aj večer o 18.00. Žiaci majú dlhé obedné prestávky. Záleží od rozvrhu, ale väčšina žiakov nemá žiaden voľný čas, ktorý by využili na venovanie sa svojim záľubám, avšak na druhej strane veľa času obetujú na školu a na domáce úlohy. Môj osobný dojem bol, že školu brali naozaj vážne a každý z nich už má vytýčený cieľ

každý víkend striedala. V každej z nich sa o mňa postarali ako keby som bola ich vlastná dcéra, boli veľmi pohostinní. Zobrali ma do Ženevy, na chatu do Álp s výhľadom na Mont Blanc. Našla som si tam veľa kamarátov a ľudí, ktorým som vďačná za to, že sa o mňa tak dobre postarali. Cítila som sa veľmi dobre a

Mont Blanc

vať na dlhší čas do rôznych miest Francúzska. Uchádzachov bolo veľa a miest málo, tak učitelia vybrali študentov na základe pohovoru. Na pohovore boli traja učitelia, ktorí chceli vedieť, prečo chceme ísť do Francúzska študovať a čo od toho očakávame. Samozrejme, dobrá francúzština a dobré známky boli nevyhnutnou požiadavkou. Mne sa ozvali na konci letných prázdnin, že by som mohla ísť do Lyonu. Rozlúčiť sa s rodinou a s kamarátmi, zháňať letenku počas posledných dvoch týždňov prázdnin nebolo ľahké, no deň odchodu bol najťažší. Ani vstávanie o druhej v noci a strach z prvého letu to neľahčovali, avšak pohľad na Alpy a krásne mesto mi zlepšil náladu. Na letisku ma čakal starší profesor, ktorý už zopárkrát navštívil Slovensko. Slovákov si veľmi obľúbil, on bol našim náhradným otcom počas celého pobytu. Musím priznať, že som sa celého pobytu obávala. Nevedela som si predstaviť, byť štyri mesiace odlúčená ďaleko od rodiny,

● Ako by si charakterizovala francúzsky školský systém, vyučovanie na strednej škole?

Francúzsky školský systém sa odlišuje od slovenského. Chodila som do Lycée Lumiere v Lyone, je to partnerská škola

V Ženeve

la nášho gymnázia. Štúdium na škole trvá 3 roky, odkiaľ sa potom ďalej postupuje na univerzity. Vyučovacie hodiny začínajú o ôsmej hodine, ale

do budúca. Vo Francúzsku sú žiaci rozdelení podľa záujmu do literárnej, prírodovednej, športovej,... triedy, ktorú si vyberajú dobrovoľne na začiatku štúdia. Dávajú veľký dôraz aj na krúžky, ktoré sú povinné. Študenti si musia dávať veľký pozor na úpravu v zošitoch, dokonca aj písomných prác a učiteľia sú schopní strhávať body za škaredé písmo. Vyjadrovať sa treba súvisle v dlhých kontextoch.

● Aké sú tvoje dojmy po návrate na Slovensko? Čo ti pobyt dal?

Francúzska morálka je viditeľne lepšia než slovenská. Francúzi sa správajú milšie dokonca aj k cudzincom, ktorých je tam viac než dost. Zistila som to hlavne vtedy, keď sa pani profesorka spýtala v triede, kto je pôvodom Francúz. Z tridsiatich žiakov sa prihlásili dvaja. Cez víkendy som bývala v rodinách, ktoré som

rada by som sa tam ešte vrátila, nielen kvôli ľuďom a jazyku, ale aj kvôli krásnemu mestu - metropoly hodvábneho priemyslu ale aj rodisku filmu a autora Malého Princa. Lyon je druhé najväčšie mesto Francúzska a metropo-

la francúzskej gastronómie. Zatiaľ čo Slováci obedujú zvyčajne pól hodinu, u Francúzov si musíme odsedieť pri obedňajšom stole minimálne hodinu, kým dojdeme všetky chody. Francúzi totiž veľmi dbajú o to, čo dávajú na stôl, nemôže chýbať červené víno, syr a malé kúsky bagiet. Stravujú sa zdravšie, každý deň si dajú ryby, šaláty, no doprajú si aj steak s hranolkami.

● Čo by si odkázala tvrdošovskej mládeži? Poprosím aj po francúzsky.

Môj názor je, že dnešná mladá generácia má mnoho možností a príležitostí na plnenie svojich snov a cieľov, preto sa tých príležitostí netreba zľaknúť, ale treba sa ich chopiť.

Preklad:

Les gens de cette époque ont beaucoup plus de possibilités qu'avant, il ne faut pas avoir peur mais il faut profiter de ces possibilités et réaliser nos rêves.

Ďakujem za rozhovor

PaedDr. Judita Juhászová

ŠPORTOVÝ KLUB RYBÁROV NA JAZERE PUTNOKI

V novembri roku 2011 uplynulo 85 rokov od zrodu organizovaného rybárstva na

a tolstobik. Veľmi nás teší, že sa nám podarilo získať aj kapitálne ryby s váhou 8-12 kg.

sme vysadili rôzne druhy stromčekov a drevín. V zime pravidelne vysekávame ľad kvôli okysličeniu vody.

Člen, ktorý si zaplatí ročný rybársky lístok a členský poplatok, má počas roka nárok na sedem kusov ušľachtilých rýb. Je možné si zakúpiť aj hosťovský lístok na dobu určitú, ktorý tiež umožňuje rybolov na našom jazere.

Každoročne uskutočňujeme rybárske preteky, pri ktorých nechýba občerstvenie a pekné vecné ceny pre účastníkov pretekov či pre šťastlivcov

v tombole. V roku 2010 sme zorganizovali v spolupráci s OZ Lucerna rybárske preteky pre deti. Popri rybolove si deti mohli zajazdiť na koníkoch, zaskákať si v nafukovacom hrade a tiež občerstviť sa v stánku plnom dobrôt. Víťaz pretekov dostal veľkú tortu.

Uvítame každého nového člena, prípadne priaznivcov prírody, ktorí obľubujú posekanie, relax pri rybníku v peknom prírodnom prostredí.

Svoj príspevok by som rád uzavrel čínskym príslovím:

*Keď chceš byť šťastný hodi-
nu, opi sa,
keď chceš byť šťastný rok,
ožeň sa,
keď chceš byť šťastný celý
život, staň sa rybárom.*

Josef Blažko

Slovensku. V Tvrdošovciach funguje športový klub rybárov pri jazere Putnoki približne 10 rokov. Má okolo 50 členov. Rozloha rybníka je 1,5 hektára. Na začiatku založenia klubu bol rybník vyčistený, vyhlbený a samozrejme aj zarybnený. Každý rok na jeseň sa jazero nanovo zarybňuje. Najviac rýb máme kaprovitých (kapor a karas), ale nechýbajú ani amúre, z dravcov je rybník doplnený sumcami a štukami. Za spomenutie stojí aj jeseter

Jedným z pravidiel klubu je, že rybu, ktorá je mierečná (v závislosti od druhu rýb), si môže rybár privlastniť, no ryby nadmierečné sa musia pustiť späť. Zakázaný je rybolov z člnu, do siete a na prívlač. Povolený je rybolov na plavák a na ťažko.

Snažíme sa okolie udržiavať v poriadku a v súlade s pravidlami ochrany prírody. Pravidelne organizujeme brigády, počas ktorých čistíme jazero a okolie. Pred dvoma rokmi

SLOVENSKÝ ČERVENÝ KRÍŽ

Dňa 25. februára 2012 sa uskutočnila už tradičná tanečná zábava dobrovoľných darcov krvi. Ako každoročne, aj teraz sa táto významná spoločenská akcia našej obce začínala ocenením darcov t.j. odovzdávaním Janskej plakety za viacnásobné darcovstvo.

Tentokrát sme mali spolu 23 ocenených darcov, či už bronzovou, striebornou, zlatou alebo diamantovou plakétou.

Ocenenia získali nasledovní naši spoluobčania:

Bronzová plaketa: Balla Juraj, Balogh Ervin, Baloghová Ingrid, Baranovičová Renata, Buják Roman, Birkuš Andrej, Jávör Attila, Masarovič Roman, Ing. Tóth Marian a Vida Tibor.

Strieborná plaketa: Czimmermann Róbert, Klenová Bibiana, Ludas Peter, Major Dárus, Petrik Milan a Slaný Pavel.

Zlatá plaketa (30x žena; 40x muž): Houfová Monika, Houf Miloš, Ludas Juraj, Vanya Imrich, Vanya Zsolt a Zsilinszký Ľuboš.

Diamantová plaketa (80x): Todoranov Karol.

*Všetkým patrí srdečná vďaka.
Mgr. Margita Geróová*

EPIDÉMIA STOROČIA OSTEOPORÓZA – „TICHÝ ZLODEJ KOSTÍ”

Osteoporóza, rednutie kostí, patrí medzi najčastejšie sa vyskytujúce ochorenia vôbec – týka sa až 10% obyvateľstva. Napriek tomu, väčšina tých, ktorých sa priamo týka, vie o nej len veľmi málo, dôsledkom čoho je, že postihnutí vyhľadajú lekára až po opakovaných zlomeninách a závažných komplikáciách.

Pri tomto ochorení dochádza k ubúdaniu kostnej hmoty, narušeniu kostnej štruktúry, resp. krehnutiu kostí, v dôsledku čoho sa ľahšie lámu. Vyskytuje sa síce aj u mužov, ale ženy sú na túto chorobu

dochádza k zlomeninám tela stavca, stehennej kosti a kostí predlaktia. Tieto fraktúry spôsobujú nielen nezvratné zhoršenie kvality života, ale v dôsledku ďalších zlomenín, ktoré sa množia v rýchlom slede, vedú k trvalému obmedzeniu pohyblivosti a v najhoršom prípade môžu spôsobiť aj smrť.

Preveniu tohto ochorenia a začatie včasnej liečby významne oddiaľuje práve nedostatok informácií o nej. Značnej časti zlomenín a vážnym komplikáciám, ktoré sa na ne viažu, sa dá predísť včasným zistením ochorenia. Vďaka súčasnej modernej technológii dnes už dokážeme merať hustotu kostí tzv. osteodenzitometriou a čo je zvlášť dôležité, úplne bezbolestne!

Signály, ktoré vás môžu upozorniť, že máte osteoporózu:

- strata výšky 1-3 cm,
- zaguľatenie chrbta,
- bolesti chrbta,
- zlomenina predlaktia pri nepatrnom úraze.

A čo môžeme urobiť pre svoje kosti?

O svoje kosti by sme sa mali starať už od mladosti. Keď si vtedy nevytvoríme pevné, husté kosti, v starobe to budeme mať ťažšie. Ale aj keď už nie ste najmladší, nebuďte smutní. Ako sa hovorí - „nikdy nie je neskoro“ musíte však začať hneď. Akonáhle začnú kosti strácať svoju hustotu, je ťažké znovu ich doplniť.

Recept na dosiahnutie a udržanie zdravých kostí je jednoduchý:

- vaša strava by mala byť pestrá a obsahovať dostatok vápnika (1200-1500 mg/denne) a vitamínu D,
- začnite s cvičeniami s prekonávaním gravitácie, ako je napríklad rýchla chôdza, tanec,
- 30 minútový pobyt na miernom slnku zabezpečí dostatočný denný príjem vitamínu D,

- nefajčite, obmedzte pitie alkoholických nápojov,
- porozprávajte sa so svojim lekárom o zdravotnom stave vašich kostí,
- absolvujte osteodenzitometrické vyšetrenie.

Rozumnou životosprávou s dôrazom na stravovanie, cvičenie a dostatočnou fyzickou aktivitou dokážeme predchádzať osteoporóze a podporiť aj jej liečbu. V prípade dokázanej osteoporózy je nutné však pristúpiť k cielenej farmakologickej liečbe ochorenia. Vďaka širokej palete liekov na liečbu osteoporózy sa môže lekár rozhodnúť pre takú formu liečby, ktorá bude pre pacienta najlepšia z medicínskeho hľadiska, to znamená s najpriaznivejším očakávaným efektom a ktorú bude pacient ochotný dlhodobo užívať.

Osteoporóza je tichá a nenápadná. V tom je jej zákernosť.

Je však poraziteľná a je liečiteľná.

Prajem Vám veľa úspechov v boji s osteoporózou, aby ste mali husté a pevné kosti.

MUDr. Katarína Vinczeová

PALACINKY ZO SYROVÉHO CESTA

125 ml mlieka, 50g hladkej múky, 30g eidamu, 1 žltok, 10 g oleja

Syr najemno nastrúhame a zapracujeme do cesta pripraveného z mlieka, múky a žltka. Cesto necháme odpočinúť, až potom pečieme na rozpálenom oleji. Palacinky podávame so zeleninovým šalátom

425 mg Ca- 2090kJ

podstatne náchylnejšie. Po prechode môže mať osteoporózu už každá tretia žena. U tých, ktoré majú už pred obdobím menopauzy vrodenu alebo vplyvom svojho životného štýlu nižšiu kostnú hmotu, je pravdepodobnosť ochorenia na osteoporózu väčšia.

Rozpoznanie osteoporózy sťažuje skutočnosť, že ochorenie prebieha vo väčšine prípadov bez znateľných príznakov – preto si získalo prívlastok „tichá epidémia“. Ponosy sa spravidla objavujú až po prvých zlomeninách kostí. Najčastejšie

Veľkonočné sviatky

Veľkonočné sviatky patria k najstarším sviatkom vôbec. Ich základnou podstatou z dôb predkresťanských bolo víťanie jari, v prenesenom slova zmysle víťazstvo života nad smrťou.

Veľká noc je pohyblivý sviatok, pre kresťanov jeden z najvýznamnejších. Predchádza mu dlhý čas príprav – štyridsať dňový pôst, ktorý sa dodržiava už celé stáročia. Nevzťahoval sa len na jedlo, ale na celý spôsob života. Prestali tanečné zábavy, veselé spoločenské večierky, na vidieku sa skončili priadky a páračky. V čase pôstu každá žena priadla doma sama, umlkol spev a ozývali sa len vážne pôstne piesne. Muži odložili fajku a celú dobu sa nedotkli alkoholu. Zo ženského kroja zmizli pestré farby a bohato zdobené súčasti.

Predveľkonočný pôst, ktorý vystriedal obdobie vianočného hodoovania a fašiangovej nestriedmosti, od základu zmenil stravovanie našich predkov. Ešte na prelome 19. a 20. storočia sa v niektorých oblastiach dôkladne vymyli hrnce, v ktorých sa varili tučné jedlá a dočasne sa vyniesli na povalu. V rodinách dokonca vymenili riad, z ktorého jedli a kovové lyžice nahradili drevenými. V čase pôstu sa často mastilo len rastlinným olejom, zväčša konopným alebo ľanovým, menej už maslom.

Strava bola veľmi jednoduchá. Skladala sa z rôznych múčnych jedál, kaší, zemiakov, strukovín, sušeného ovocia. Varili sa jednoduché polievky a omáčky, veľmi sa využívala kvasená kapusta, ktorá sa jedávala aj surová s kraháčom a chlebo (z dnešného pohľadu ideálna kombinácia pre zdravú výživu a redukčnú

diétu) – nielen ako desiata či olovrant, ale aj ako hlavné jedlo (obyčajne večera). Dospelým sa odporúčalo celkovo obmedzovať množstvo stravy počas dňa, až večer sa zjedlo trochu kyslej kapusty alebo ovocie a chlieb. Dnes by sme to považovali za ideálne kontrastné odľahčovacie dni po vianočnom a novoročnom hodoovaní.

V období pôstu nebolo dovolené jesť mäso, a to ani v nedeľu. Niektorí sa dokonca zriekali i mlieka, syrov a vajec – teda potravín, ktoré pochádzali z teplokrvných zvierat. Dodržiavanie pôstu sa postupne zmierňovalo.

K pôstnemu obdobiu patria aj typické jedlá. Vyskytujú sa najmä na pôstne nedele, ktoré sú štyri a o týždeň po nich nasleduje Smrtná nedeľa, keď dievčatá vynášajú smrtku – symbol zimy. Nasleduje Kvetná nedeľa, keď sa svätia ratolesti, väčšinou z vrby, rakyty. V niektorých krajinách v tento deň ženy nepiekli z múky, aby „nezapiekli“ kvety ovocných stromov.

Pôst sa končí Zeleným štvrtkom. Dodržiava sa však až do Bielej soboty, keď večer po slávnosti Vzkriesenia Krista z mŕtvych sa

po dlhom čase objaví na stole mäsité jedlo.

Na Zelený štvrtok sa obyčajne pekli tzv. judáše z kysnutého cesta. Tvarom mali pripomínať stočený povraz, na ktorom sa obesil zradný biblický Judáš. Podoby pečiva boli rôzne, ale často sa na vrch pridával med – podobne ako na Vianoce k oblátka. Med sa od pradávne cenil ako po

chúťka i liek. Na Zelený štvrtok sa malo jesť vždy niečo zelené, aby bol človek zdravý, či to už bola polievka z jarných bylín, špenát, alebo hlávkový šalát.

Tradičným veľkonočným jedlom je mazanec. Sú o ňom správy už od 14. a 15. storočia. Ešte v 18. storočí ho plnili tvarohom, rozmiešaný tvaroh bol totiž u Slovanov obradným jedlom, rovnako ako zvyk jesť vajíčka, považované za symbol nového života a plodnosti. Na Veľkú noc sa často jedli uvarené, no nezriedka sa z nich pripravovali aj rôzne obradové jedlá. Najznámejšia bola praženica, jaječnica, pankúch alebo jedlom z vajec,

z údeného mäsa a žemlí, tzv. baba, plnina, kurka, stratené kura a pod. V oblasti východného Slovenska je dodnes rozšírené tradičné obradové jedlo nazývané žolta hrudka alebo sirek, ktoré sa robí z vajec a mlieka. Sirek sa podáva na Veľkonočnú nedeľu všetkým členom rodiny a na Veľkonočný pondelok sa ním ponúkajú mládenčci, ktorí chodia polievať. Vajíčka dodnes dostávajú chlanci aj muži za šibačku a polievačku. Časom sa z jedla stal darček lásky, tradícia, ba aj predmet do zbierky. Na väčšine nášho územia je neodmysliteľnou

súčasťou veľkonočných jedál obradový koláč. Na východnom Slovensku sa prepravoval predovšetkým okrúhly koláč pod názvom paska. Pôvod má v starom rituálnom pečive, ktoré sa k nám i k susedným národom rozšírilo prostredníctvom kresťanstva. Okrúhly tvar pasky symbolizoval slnko, nový život, snahu o zabezpečenie dobrej úrody. Na strednom a západnom Slovensku majú koláče rôzny tvar, prevládajú podlhovasté záviný. V týchto oblastiach sú zaužívané hlavne názvy baba, calta, mrvaň.

Po dlhotrvajúcom pôste boli žiadanou zmenou v jedálnom lístku i mäsité jedlá, k veľmi starej tradícii u nás patrí pečenie jahňaťa alebo kozľaťa. Na dedinách sa však najviac jedla šunka (šoudra) a klobásy zo zásob po zabíjačke. Niekedy sa mäso na Veľkonočnú nedeľu nahrádzalo mliečnymi výrobkami, napríklad tvaro-

hom, syrom, oštiepkami. Veľkonočné jedlá dopĺňala pálenka a víno.

K prastarým veľkonočným pokrmom patril baranček. Pretože si každý nemohol dovoliť skutočného barančka, nahrádzal sa barančekom upečeným z kysnutého alebo treného cesta. Hotový baranček sa zdobí cukrom, jarnou zelenou vetvičkou a mašličkou či spiežovcami. Barančekom sa zdobí okno alebo stôl s farebnými kraslicami, v poslednom období sa pridáva aj travička z rýchleného obilia.

Spracovala:
PaedDr. Judita Juhászová

Veľkonočné syrovo-šunkové žemličky z lístkového cesta

Suroviny

- lístkové cesto
- tavené syry
- tvrdý syr
- šunka alebo diétny salám
- kečup (podľa chuti)
- soľ podľa chuti
- rozšľahané žitko
- zelenina na ozdobu
- sezam alebo rasca na posypanie

Postup receptu

Rozvaľkajte lístkové cesto, radielkom vyrežte obdĺžnik. Na cesto natrite syry, na syr dajte kečup. Na to poukladajte šunku alebo diétny salám, postrašte postrúhaným tvrdým syrom.

Zviňte do rolády, potrite rozšľahaným žĺtkom, posypte sezamom a šikmo pokrájajte na trojuholníčky.

Poukladajte na masťný plech, pečte pri teplote asi 200 stupňov 15-20. Trojuholníčky krájajte tak, aby na užšej strane, mali aspoň 1,5 cm.

Jahňacina v rímskom hrnci

Suroviny

- 2 ks jahňacie stehná
- 2 ks jahňacie rebrá
- 1 kg zemiaky
- rozmarín čerstvý
- mäta čerstvá
- olej olivový
- víno biele
- soľ
- korenie štyroch farieb
- horčica francúzska

Postup receptu

Stehná a rebrá deň vopred naložte do marinády z olivo-vého oleja, bieleho vína, francúzskej horčice, soli, nasekanej mäty a rozmarínu.

Rímsky hrniec podľa predpisu treba namočiť do vody, dať rozohriať rúru. Mäso prudko opieť na oleji a vložiť do hrnca, pridať vetvičky tymiánu a zaliať použitou marinádou. Pridajte ešte trocha vývaru a bieleho vína. Mäso dajte piecť približne 40 minút.

Po 40 min. pečenia pridajte do hrnca osolené zemiaky, rozvrstvené medzi kusy mäsa. Pečte ešte ďalších 30 minút. Pred podávaním je potrebné kusy upečeného mäsa nakrájať na menšie kusy, vložiť naspäť do hrnca a servírovať. K voňavej, domäkka upečenej jahňacine sa hodí chutný zelený šalát.

Andrea Borosová

BENÁTKY A Karneval

Prečo do Benátok?

V prvej trojke tých absolútne najznámejších je už dlhšie rovnaké poradie: Rio de Janeiro, Venezia a Nice. Do Ria by prišli aj ďalšie tisíce návštevníkov, ale kapacita diváckych miest na „sambodrome“ nepustí. Karneval v Nice je tiež limitovaný sprievodom a miestami na tribúnach, ale Benátky toto obmedzenie elegantne obišli. Akoby v predtuchu dlhoročnej slávy zvolili predvídavú (a hlavne asi spontánnu) dramaturgiu: sprievody sú iba nevýraznou súčasťou karnevalu, v maske

sa môže ukazovať každý, kto chce byť aktívnym účastníkom a to kdekoľvek v Benátkach.

A tak miestom karnevalu je niekoľko dní vlastne celé mesto a atmosféru vytvárajú všetci účinkujúci a návštevníci. Ak patríte k cestovateľom, ktorí viac ako po zábave túžia po spoznávaní architektúry či iných skvostov kraja, radšej nechoďte do Benátok v čase, keď sú ich ulice plné masiek a temperamentného farebného prúdu ľudí. Karneval v meste snov na lagúne je totiž predovšetkým o zážitkoch a zábave. Zbadať to každý, kto každoročne

ne koncom februára vhupe do davu, tiahnuceho sa od parkoviska Tronchetto až po Námestie sv. Marka. Nestačíte zbadať ani prvý z kanálov a už vás lavína ľudí najrôznejších národov, národností i farieb pleti nesie priamo do centra diania. Nemusíte sa báť, že vám čosi ujde. Cestou k námestiu sa dav rozleje do prilahlých ulíc a uličiek a je iba na vás, kam sa vyberiete. Aby ste však od rána do neskorých nočných hodín (či skôr skorých ranných hodín) vydržali vychutnávať voľnosť, nezávislosť, originalitu a vôbec celý bláznivý benátsky

ošiaľ, nezabudnite sa dobre obliecť (február je predsa len zimný mesiac) a posilniť sa šálkou silného cappuccina alebo niečoho ostrejšieho. Energiu budete potrebovať, či vás už vtiahne tancujúci dav, alebo budete postávať pri niektorom z pódíí, odkiaľ sa ozývajú španielske rytmy, zvuky tamtamov alebo džezové improvizácie. Našinec túto karnevalovú estrádu, ktorá pokračuje aj v kluboch, divadlách a hoteloch, vydrží (fyzicky i finančne) tak jeden – dva dni. A Taliani? Tí sa dokážu zabávať takmer celé dva týždne.

BRAZÍLIA A karneval v Rio de Janeiro

Keď sa povie Brazília...

Jednou z prvých vecí, ktoré sa cudzincovi vynoria v myslí, je určite slávny brazílsky karneval, megashow plná dobrej nálady, samby a pestrých farieb, kde Brazílčan (paradoxne) odhaľuje v mas

kách a prestrojeniach základné črty svojej mentality: nenútenú veselosť, tvorivosť a zmysel pre dobrú hudbu a rytmus. Brazílsky karneval oficiálne začína v nedeľu a končí v utorok, štyridsať dní pred Veľkou Nocou, čo vlastne zodpovedá našim slovenským Fašiangom, ktoré sa končia Popolcovou stredou. Počas týchto troch dní sa celá

slávnosť celý týždeň, nepočítajúc všetky prípravy prakticky už od začiatku leta. Brazílsky karneval láka každoročne (a čoraz viac) turistov z celého sveta, ktorých fascinuje nielen toto jedinečné predstavenie samby, ale aj pravá, nefalšovaná atmosféra tejto rozpálenej tropickej krajiny. Ak by ste sa práve v období karnevalu chystali do týchto končín Južnej Ameriky, ponúkame vám zopár typov: Stačí si len vybrať.

Karneval v Rio de Janeiro

Kto spoznal, nepoprie, kto už zažil, nepochybuje. Sprievod škôl samby, vrchol riodejanejského karnevalu, je najväčšia show sveta. Tisíce ľudí sú akoby farebné kamienky, z ktorých sa vytvára uchvacujúca mozaika, fantastická opera so zápletkou, scenárom, hlavnými a vedľajšími postavami, hudbou, chorálom a maskami, a to všetko vo víre bezhraničnej fantázie. Fantázie, ktorá ide niekedy

krajina ponorí do sveta masiek, kde fantázia skutočne nepozná hranice. Neoficiálne je však vzduch doslova nabitý atmosférou

až do extrémov. V Rio de Janeiro má defilé svoje vyhradené miesto – Sambódromo. Je to akoby veľké javisko v divadle s dĺžkou 800 metrov, na ktorom môžete sledovať veľkolepé predstavenie. Príprava defilé počas roka doslova vyvolá súťaživosť, ba až boj medzi školami samby. Na čele celého sprievodu sú carnavalescos, kategória superpripravených profesionálov, tvorivých a veľmi dobre platených. Oni vlastne dávajú základnú podobu celému sprievodu, ktorý musí byť tip-top, veď sa na jeho prípravu podieľala celá plejáda hudobníkov, textárov, choreografov a výtvarníkov! Tú pravú atmosféru karnevalu však vytvárajú passistas, tisíce tanečníkov zo škôl samby, muži aj ženy, pri ktorých máte pocit, že ich telá sú riadené dokonalým mechanizmom poháňaným hlučnou hudbou. Do defilé sa neodmysliteľne pripájajú aj staré bahijčanky (velhas baianas) na počesť múdreho matriarchátu.

Okrem Sambódromu zabávajú ľudí na karnevale v Rio rôzne iné skupiny, defilujúce najmä v južnej časti mesta ako Banda Ipanema (Ipanemská skupina), či Simpatia é quase Amor (Sympatia je takmer láska), kde má obyvateľ Ria príležitosť ukázať soju veselosti a nespútanosti.

Spracovala:

PaedDr. Iveta Mészárosová

Csemadok bál

Ples železničiarov

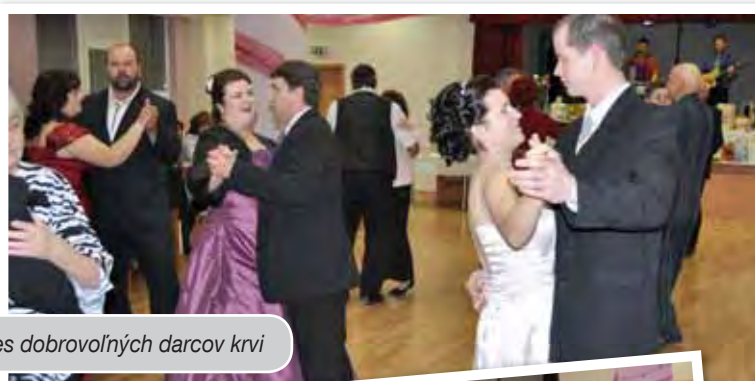
Csemadok bál – Szivárvány

Fašiangy 2012

v Tvrdošovciach

Fašiangová zábava pedagógov a rodičov ZŠ KSZ

Ples dobrovoľných darcov krvi

Losovanie tomboly

Čajové posedenie invalidov

JAK

Ples pedagógov a rodičov ZŠ JAK

Fašiangové čajové posedenie

POHYBOM KU ZDRAVIU

Žijeme v 21. storočí, v období technizácie, pokroku a rozvoja najmä informačných systémov. Humanisti dúfajú, že práve toto storočie bude akýmsi návratom k duchovným hodnotám. Na ľudí pôsobí množstvo podnetov, príliš uponáhľaná doba, stres, nervozita, ekonomická a sociálna

mnohí sa snažia pre svoje zdravie a kvalitu života niečo urobiť. Netreba čakať na zázračný liek, ktorý nás zbaví problémov. Sú iste ochorenia ktorých vznik a priebeh sa žiaľ nedajú ovplyvniť. My zdravotníci sme najčastejšími svedkami toho, aká tenká je čiara medzi životom a smrťou a

neistota. Médiá majú veľkú silu a vplyv na verejnosť. Sú často plné agresivity, negativizmu a propagovania záporných vzorov. Svetom vládne arogancia, nenávisť, závisť a zlé medziľudské vzťahy. Hovoríme si, že doba je zlá. Zabúdame však, že dobu tvoríme my ľudia. Keďže pracujem v odbore zdravotníctva a pedagogiky už 25 rokov, môžem konštatovať, že ruka v ruku s týmto javom narastá výskyt chronických a civilizačných ochorení. V medicíne a v ošetrovatelstve sa snažíme pristupovať k ľuďom komplexne. Choroba na úrovni fyzického tela, teda biologických systémov je často dôsledkom psychickej nepohody, alebo sociálne – ekonomických stresorov. A platí to aj opačne. Naše telo je spojená nádoba a nedá sa oddeliť psychická, fyzická a sociálna zložka našej existencie. To ako sa cítime, vidno aj navonok. Ľudia si dnes majú možnosť vybrať z množstva informácií o zdravom životnom štýle, životospráve, vhodných aktivitách, záujmoch, možnostiach pohybu a cvičenia. Mnohí zostávajú často pri teórii a

akí sme krehkí vo svojom bytí. S tragédiami, bolesťou a nešťastím sme totiž konfrontovaní denne. Nikto z nás nemá patent na život, ale viem, že každý náš deň by sme mali prežiť s plným nasadením. Venovať sa rodine, priateľom. Nájsť si čas na ľudí, ktorí pre nás niečo znamenajú. Podatť pomocnú ruku tým, ktorí to potrebujú. Rozvíjať svoje záujmy a koničky. Posedieť s priateľmi pri dobrej hudbe a trebárs pohárikú dobrého vína, ktoré tiež zvyšuje hladinu antioxidantov, látok potrebných pre zdravie a ochranu pred nádorovými, srdcovo-cievnyimi a inými civilizačnými ochoreniami. Nezabúdajme na zdravé stravovanie, dostatok vitamínov. Naš jedálniček by mal byť obohatený o ryby, bielkoviny, zeleninu, ovocie a tekutiny. Zvlášť starí ľudia často strácajú pocit smádu, pijú málo a nedostatok tekutín sa často negatívne odrazí na ich stave v podobe zdravotných komplikácií. Pohyb a telesná aktivita je pre život veľmi dôležitá. Každý človek má mať určitú rovnováhu medzi príjmom a výdajom energie. Všetci potrebujeme pohyb. Je to individuálne podľa veku,

zdravotného stavu a možnosti človeka. Určite však pohyb na čerstvom vzduchu je prospešný pre každého. Prechádzka, rýchla chôdza, beh, korčuľovanie, tanec a rôzne športy sú jednou z možností ako pestovať v zdravom tele zdravého ducha. Okrem toho že táto fyzická aktivita blahodarne pôsobí na organizmus a zdravie, veľmi pozitívne vplyva na psychiku. Pri príjemných veciach sa totiž uvoľňujú endorfíny – hormóny šťastia v mozgu a majú na náš život pozitívny vplyv.

Uvedomujeme si potrebu pohybu a preto sa každý pondelok a vo štvrtok o 18,30 hod. stretávame v Obecnom dome na 1. poschodí a zacvičíme si pri dobrej hudbe kombináciu cvikov aerobiku, kalanetiky a strečingu.

Cvičenie končíme relaxačnými technikami. Cvičenie nie je náročné, je určené pre všetky vekové a váhové kategórie. Každý cvičí v rámci svojich možností. Robíme to pre seba, pre svoje zdravie, zvyšovanie kondície a hlavne pre relax po náročnom dni, kedy ako vravím, zresetujeme hlavu a vypneme od každodenných starostí. Ak sa chcete pridať budete vítaní. Stačí si priniesť iba podložku, prípadne malé činky, chuť a dobrú náladu. Nikdy nie je neskoro začať. Ako vraví staré príslovie: „Aj cesta dlhá tisíc míľ začína prvým krokom...“

Želám pevné zdravie, šťastie, dobrú náladu a málo starostí všetkým čitateľom.

PhDr. Viera Borbélyová

ZUMBA

Väčšina ľudí túži po peknom a zdravom tele, ale málokto preň niečo aj urobí! Zamýšľali ste sa nad tým, prečo je to tak? Prečo aj keď sa odhodláte ísť do posilňovne alebo niekde cvičiť, tak vás skôr či neskôr omrzí cvičenie? Odpoveď je jednoduchá. Nie ste dostatočne motivovaní. ZUMBA je ale úplne iná! Najväčším hnacím motorom a najsilnejšou motiváciou zotrvať sú energetické tóny latinsko-amerických a medzinárodných hitov a skvelá atmosféra počas lekcí, kedy vôbec nemáte ten pocit, že ste na hodine „telesnej výchovy“, ale naopak, bavíte sa ako na párty. Je to dokonalá zábava. Program zumb je „maskovaním cvičenia“ Kombinujeme rýchle a pomalé rytmy, ktoré posilňujú a tvarujú telo rovnakým spôsobom ako aerobik alebo fitness. Okrem atmosféry a tanečnej praxe vám ZUMBA pomôže prekonať aj mnohé zdravotné problémy. Zumbu lekári predpisujú ako najúčinnjší, najbezpečnejší a najzábavnejší spôsob straty nadbytočných kíl. Taktiež je dokázané, že tanec znižuje krvný tlak a posilňuje nohy, ruky, trup, brucho, panvovú oblasť a najdôležitejší sval ľudského tela- srdce. Tým, že sa na hodinách ZUMBY učíme nové choreografie spolu s ostatnými, zabúdame na duševné problémy, čo má zásadný význam pre zdravie mozgu.

ZUMBA je určená pre každého-deti, mládež, dospelých ako aj pre seniorov.

ZUMBA je jednoduchá, zábavná a energická.

ZUMBA Fitness Party je úžasná pre myseľ, telo i dušu!

Iveta Birkusová

8. marec
Medzinárodný

Deň žien

Medzinárodný deň žien (často označovaný skratkou MDŽ) je sviatok žien a boja za ich rovnoprávnosť, ktorý sa koná každoročne 8. marca. Nápad oslavovať Medzinárodný deň žien vznikol na Medzinárodnej ženskej konferencii v roku 1910, ktorá sa konala v Kodani. Ako dátum tohto sviatku bol stanovený 8. marec na počesť veľkého štrajku 40 000 newyorských krajčírok z textilných tovární, ktorý sa konal v roku 1908. Tieto bojovali za zrušenie desaťho-

dinového pracovného času, proti nízkym mzdám a zlým pracovným podmienkam.

Pred prvou svetovou vojnou vytýčili ženy predovšetkým tieto požiadavky:

- hlasovacie právo
- osemhodinový pracovný čas
- zlepšenie špeciálneho zákonodarstva

V Rakúsku, Švajčiarsku, Nemecku sa prvý MDŽ konal už v roku 1911. Roku 1913 ho oslavovali aj v cárskom Rusku. Po ženských nepokojoch a demonštráciách v Petrohrade je roku 1917 pevne ustanovený 8. marec ako MDŽ.

V roku 1975 bol MDŽ oficiálne uznaný OSN. Prvý sviatok MDŽ v ČSR sa konal v roku 1921 a o rok neskôr nadobudol už masový charakter. Počas druhej svetovej vojny bol MDŽ zrušený, posledný sa konal v roku 1938. Po roku 1945 bol MDŽ znovu obnovený.

KU DŇU UČITEĽOV

Každoročne si pripomíname významný sviatok všetkých pedagogických pracovníkov – 28. marec – Deň učiteľov. Jan Ámos Komenský, učiteľ národov, bol vždy presvedčený o tom, že kľúčom k ľudskému šťastiu je práve vzdelanie.

Každý učiteľ má svoj vysnívaný deň. Prísť do školy s úsmevom na tvári. Na klasifikačný hárok sa ani nepozrieť, len v prípade samých jednotiek. Prečítať si z prác, alebo vypočuť z úst žiakov kreatívne slová. Každého učiteľa poteší, keď mu kolega povie: „Tvoja trieda bola perfektná. Bud' rád, že ju máš!“. Prísť do triedy a rozžiariť úsmev na tvárach žiakov svojou prítomnosťou. Na písomky sa nepozerať s nádejou, ale s istotou, že iná známka ako jednotka či dvojka nebude. Zo súťaží počuť len dobré správy. Každý učiteľ dúfa, že sa mu splní tento sen. Milí učelia, za všetkých žiakov Vám teraz ďakujeme za vašu prácu a želáme Vám aby každý deň v škole bol pre Vás sviatkom.

tel' dúfa, že sa mu splní tento sen. Milí učelia, za všetkých žiakov Vám teraz ďakujeme za vašu prácu a želáme Vám aby každý deň v škole bol pre Vás sviatkom.

DEŇ MATIEK

Druhú májovú nedeľu už tradične celý svet vzdáva **hold všetkým matkám**. Tento rok si Deň matiek pripomenieme v **nedeľu 13. mája**. Uctievanie tohto sviatku, ktorý je viazaný na intimitu rodín, má mnoho podôb.

Podakovanie, kytica kvetov či spoločný obed dokážu vyjadriť posolstvo tohto dňa. Na **ženu ako dárkyňu života** mysleli už v antike. V starovekom Grécku oslavovali deň matiek 250 rokov pred narodením Krista. V 17. storočí začali uznávať tento sviatok v Anglicku. V novodobej histórii ľudstva sa Deň matiek dostal do povedomia na prelome 19. a 20. storočia. Zásľuhu na tom má Američanka Anna Marie Jarvisová, ktorá v ženskom spolku v roku 1907 navrhla vzdať hold svojej mame a všetkým matkám sveta. Lobizmus dám spôsobil, že Kongres USA vyhlásil 8. má-

ja 1914, **druhú májovú nedeľu za Deň matiek**. Prezident Woodrow Wilson podpísal neskôr dokument, v ktorom bol Deň matiek definovaný ako celoamerický národný sviatok. Dátum druhej májovej nedele sa rozhodli prijať za svoj takmer všetky krajiny na svete.

-red-

*Túto krásnu báseň
venujeme všetkým
mamičkám a babičkám:*

Kvety pre mamu

*Všetky kvety do rúk mamy,
skladám ako drahokamy.
Za jej lásku, plnú nehy,
za zelené detské brehy.
Za jej štedrosť, starosť v hlave,
za dni šťastné, za dni hravé,
za rozprávky nad kolískou,
za to, že vždy stojí blízko.*

*Mamička, prajem Ti všetko
najlepšie ku Dňu matiek.*